

**Sagɪ tɛ, Polɛ nɛ púpúní v pa
Romɔ
Kərisɛ lià tɛ nɛ
Romɔ tián sagɪ tɛ yuu wa
sugv**

Lìù tɛ, v nɛ púpúní sagɪ kv tɛ

Kv yɪ Zwezi-*Kərisɛ *tɔntɔnv Polɛ nɛ púpúní kv. U vɛli bwálá kapɔv, v ma swìn Zwezi-Kərisɛ soywánú tɛ v bírɪ.

Lìà tɛ nɛ, Polɛ nɛ púpúní

Polɛ púpúní kv v pa *Kərisɛ lià tɛ nɛ, ba nɛ wulɛ *Romɔ nɛ. Kv máná tɛ wa, dɛ Polɛ wulɛ v nɛɛ batwa nii vɛlu tɛ wa. U wulɛ Korɛntɛ nɛ, v dàn yà pià, sɛ v twá Romɔ v kèɛn v va Esəpanyɛ.

Sagɪ tɛ wa sugv

Polɛ bírɪ v kàrà tɛ mama Romɔ tián sagɪ tɛ wa. U bírɪ dɛ, ləzoni tɛ mama yɪ cuna lià, yá Yɪ swɛ ba mama míámíán. *Zwifɛ-ba dɛ ba tɛ, ba nɛ tà Zwifɛ-ba mɛ wàá cígá tián ba yanɪ Yɪ yáá con, dɛ ba nɛ ken ba waa Zwezi-*Kərisɛ nɛ, v nɛ tɪga ba yuu yɪrɪ. Kv nɛtv yɪ pubwanv Yɪ fwa ba yɪra. Yá síún nɛ, ba dɛ Zwezi-Kərisɛ dàn vwɛ duɛn nɛ.

Swapitɛrɛ nana tɛ wa, Polɛ swìn Yɪ-*Sɪnju tɛ yoo, kv nɛ pɪn mɪ, kv nɛ yáá pɪn, nɛ jì Yɪ bia, kv ga twi kv saɲa nɛba.

Swapitɛrɛ nɔgv kv va kv yí fugɛ nɛdv tɛ yɪ Yɪ fɪra tɛ nɛ yɪ nɛtv, *Yɪzərayɛlɛ lià yuu wa nɛ kv

swìn. Zwifə-ba zɔnɪ vɪga sɔyɰánú tə ba dɔgɔ.
Yá Yɪ mù wà v dwíí tə vɪ.

Swapitərə fugə bələ kɔ va kɔ yí fugə də bonu
tə wa, Polə tún conɪ v pa ba nətu yuu wa, ba nə
mɛ, sə ba ya Kərisə lià púlí tə wa də kàrá con. U
bɪrɪ də, won mama mɛ, sə kɔ fwa də sonu.

*Polə jònì Kərisə lià tə Romə nə
(Titə 1.1-4)*

¹ À mù Polə yɪ Zwezi-*Kərisə tutɔnbɪu. À mù
nə púpúní sagɪ kɔ tə. Yɪ kúrí nə, sə à ya v
*tɔntɔnɔ. U li nə, v tún vàn nə, sə à swìn v
sɔyɰánú tə, à bɪrɪ lià nə.

² Yɪ yà dí yáá, v twá də v nii *sùsùná tə, v ma
kàn sɔyɰánú təntə nikanɪ, fuən fuən. Yá kɔ yoo
dàn púpúní Yɪ sagɪ tə wa.

³⁻⁴ Kɔ sɔyɰánú təntə swìn v biú Zwezi-Kərisə
yoo, v nə yɪ nə *Yuu-Tiu. U jigə ləzwənə, ba ga
lɔrɪ wá pùú *Davidə dwíí tə wa. Yá Yɪ twá də v
*Sɪnɔ tə, v ma bwin wá, v li tian wa, yá v dàn ga
bɪrɪ də, cígá mama, v yɪ v biú tə, v nə jə diàn.

⁵ Kɔ twá də v mù Zwezi-Kərisə, Yɪ ma fwa v
pubwanɔ tə nə yɪra, v ga tún nəba, sə nə ya v
tɔntɔna. U fwa kɔ nətu tə, sə nə va nə swìn v
sɔgɔ tə, nə bɪrɪ dwíí tə mama lɔv mama wa nə,
ba nə tà *Zwifə-ba, sə ba zílí v nii, kɔ twá v yɪrɪ
tə nə. Kɔ nətu twá ba nə keni ba waa v nə wuuu.

⁶⁻⁷ Á mù *Romə tián də wulə ba mù lià təntə
wa, Zwezi-Kərisə nə kúrí, sə ba ya v lià. Kɔ dàn
ya á mù mama nə, à púpúní à pɪn. Yɪ swə aba,
v kúrí aba, sə á ya v mù nyiən. Nə nyina Yɪ də

nə Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə wá fwa pubwanu á yira, ba ga pa aba bican sié.

Nətu Polə nə swə Kərisə lià tə, ba nə wulə Romə nə

(Romə tián 15.23-32; 1 Tesalonikə tián 1.2-3; 3.7-13)

⁸ Tia yuu bwálí mama nə, lià nən də, á keni á waa Zwezi-*Kərisə nə. Ku mù nə pɪn, à dí yáá, à twá də Zwezi-Kərisə, à ma kəni à nyina Yu lɛɛɛ, á mama yiri.

⁹⁻¹⁰ Yá à tunja tutunɪ tə, Yu nə pɪn nə, də à waa mama, à ma swìn v biú tə suywánú tə à biri. Yu yèé də, ku yi cígá, à swìn nətən də. U yèé də, máná mama, à nə wulə à jùnì wá, à yàà lòrì wá à pɪn aba. Yá máná mama, à lòrì Yu, sə v súrí cwəŋə, v pa nə síún, də ku nə twá də v fira, sə à bà à na aba.

¹¹ Á pià, sə à na aba də à waa mama, sə à pa aba Yu-*Siŋu tə tarpɪn don, sə ku pa á zɪgɪ diàn, á twá Zwezi-Kərisə nə.

¹² Á mù də á mù mɛ keni nə waa Zwezi-Kərisə nə, yá nə dān yi won nədu. Ku mù nə pɪn à pià, sə nə na duən, nə ga dān duən jìàn.

¹³ Á nubia-ba, à pià, sə á lwarɪ də, à dédén, sə à bà, à na aba ku nɛɛ cé duən. Yá yìèn cígá à yáá nə, ku bà ku yí zèn. Á pià, sə à bà, à tun tutunɪ á tətəŋi wa. Ku wá san aba, sə á va yáá, á ga bori Yu nyiən tə wa, ndə à nə fwa nətu luv dwíé tə duən wa.

¹⁴ Yu nə pɪn nə ku tutunɪ təntə. Ku dān yi ndə jɪŋɪ nə à yuu wa, sə à swìn suywánú tə, à biri *Gərekə-ba nə, də ba tə, ba yíá nə wà purɪ nə,

də ba tə, ba nə yèé saga kàrò, də ba tə, ba nə yèrì won mama nə.

¹⁵ Mə ku mù yoo təntə nə pɪn, à pià, sə à bà, à swìn suywánú tə, à bɪrɪ á mù *Romə tián də, də à waa mama.

Suywánú tə jə diàn

¹⁶ Cavɪra ba à mù Polə jə, sə à swìn suywánú tə à bɪrɪ lià nə. Yɪ diàn wulə suywánú təntə wa, sə tə jon lià tə mama, ba nə keni ba waa Zwezi-*Kərisə nə, ba cɪna wa. Cwəŋə təntə təntən ka wulə *Zwifə-ba yɪrɪ. Ku kwa nə, ka wulə *Gəɾəkə-ba tə də yɪrɪ.

¹⁷ Suywánú təntə nə bɪrɪ nətu tə, Yɪ nə pɪn ləzwənə jì cígá tiú ɔ mù Yɪ yáá con. Ku yoo təntə cwəŋə dɛ́n laɲɔ də ku yígúré nə yɪ, sə lià tə keni ba waa Zwezi-Kərisə nə wuuu. Ku yɪ ndə, ku nə púpúní Yɪ sagɪ tə wa, ku wú: «Liù tə, ɔ nə keni ɔ waa Zwezi nə, Yɪ yáá pa ɔ jì cígá tiú, ɔ mù Yɪ yáá con. Yá ɔ mù liù təntə wá ya mɪ wa, ku nə ba zwèe Yɪ con».

Lià tə mama yɪ cɪna lià

(Efɛzə tián 4.17-19; 1 Piɣerə 4.3-5)

¹⁸ Yɪ bɪrɪ də, ɔ liɲa zaɲa ɔ sàń tə nə, lià tə tɔtɔnkukwɪnan tə mama yɪrɪ, ɔ nə ba pià, də kɪnkɪn yìèn yɪrɪ. Mə tə mù nə, ba ma cì lià tə yáá nə, ba dàn ká lwarɪ cígá tə.

¹⁹ Cígá, ku tə, ba nə wáá ba lwarɪ Yɪ yoo yuu wa ku yɪ nəpon. Yɪ tətə nə bɪrɪ ba ku yoo tə, ɔ pa ba lwarɪ ku.

²⁰⁻²¹ Liù mama yà tə wà nɪ Yɪ nə yɪ nətu. Yá ku nə zɪɣɪ mánjá tə wa, Yɪ nə fwa lɔɔ, ku ja bà

ku yí zèn, wiən tə, ʋ nə fwa, tə bɪɾɪ nətu tə, ʋ nə yɪ. Tə ma bɪɾɪ də, cígá mama, ʋ jə diàn, tə nə bá zwèe, abada də. Tə ma kúù bɪɾɪ də, ʋ mù cíɪ cígá nə yɪ Yɪ də. Ba yə́ə də, Yɪ wulə zəni, yá ba ga ʋɪ, sə ba pa wá dun, nə à yə́ə, sə ba kə ʋ lèeèe, ndə ba nə mɛ, sə ba fwa nətu. Ku mù nə pɪn, ba kúù wàɾɪ ba swìn də, ba wà ʋ mù Yɪ nii zìlì, ba nə yèrì wá yɪɾɪ. Yá ba bɪcanɪ kúù ba pubɔŋa jə. Ba yèrì won mama, ba ga yèrì yozəŋu də.

²² Ba swìn də, ba mù jə wɔbɔŋa, yá ba ga yèrì də, ba yɪ ləyərən.

²³ Ba mù con nə, ba yá dun Yɪ tə, ʋ nə wàɾɪ ʋ tɪ ʋ pwɪ, yá ba ga jùnɪ wonwanan. Tə wonwanan təntə yɪ ləzwənə nyɪnyɪga, ba nə sáɾí, yá ləzwənə tətə ga tɪ ʋ pwɪ. Tə duən də nyɪn də zunjɪ. Tə duən də nyɪn də vəná, tə nə jə nɛɛ banɪa, tə duən də kúù nyɪn də wiən tə, tə nə vɛlɪ tə pùé ban.

²⁴ Mə ku mù nə pɪn, Yɪ dàń ma yá ba, sə ba fwa ba pùé yokukwɪnan fɪra yìèn tə duən yɪra, sə tə kə ba durən wə, sə tə ga kə cavɪra ba tətə nə.

²⁵ Ba yá Yɪ cígá tə, ba ga pú kunkun kwa. Ba tɔŋa ba pɪn wiən tə nə, Yɪ nə fwa, də ba pɪn tə dun, ba ga yá Yɪ tətə, ʋ nə fwa tə wiən təntə mama. Yá ʋ mù nə ba yà mɛ, sə ba bu ʋ nə, mánjá mama wuuu, ku nə ba zwèe. Amɪna!

²⁶ Mə ku mù nə pɪn, Yɪ dàń ma yá ba, sə ba fwa cavɪyìèn tə, ba nə swə tə fàŋú. Ba kana dàń yá bara nə, ba píí ba pəni ba duən kana, ba ma tɔŋa yìèn duən yɪra, tə nə wà mɛ.

²⁷ Bara tə də con, ba də tɔŋa ku yoo təntə. Ba

də yá kana tə nə, ba duən bara fira ga pìi ku gwí ba. Ba də pəni də ba duən bara, ba ma tũa caviyiən duən yıra. Cən nə wá ya ba ɲwírán, tə yolwana təntə yırı, ba nə fwa.

²⁸ Ba mù lià təntə ba pìà, sə ba lwarı Yı. Ku mù nə pın, Yı ma yá ba, sə ba pubũa tə ya pubunkukwıɲ, sə ku pa ba tın yìèn tə, ba nə wà mɛ, sə ba tın.

²⁹ Ba bıcanı súé də kunkun yìèn yiri mama. Ba tũa yolwana duən yıra. Lià duən wiən jə yimən tə pa ba. Ba wɛɛ lũa duən yuu wa. Ba zıga lià duən nə, ku tián wiən yırı. Ba swə lià guri. Ba dı jara də duən. Ba gıgırı lià. Ba tũa yutəlu yìèn lià yıra. Ba dé tjaɲa duən dèñ nə.

³⁰ Ba swın yolwana, ba pın duən nə. Ba yı Yı duũa. Ba twın lià. Ba yı fwiə lià. Ba fwa yırɔ. Ba swə yolwan nədun fàɲú. Ba ba ba nyına-ba nii zılı.

³¹ Ba kúò yèrì ku tə, ku nə ziən. Ba nə kàn nikanı, ba ba ku nii nə twá. Ba yèrì ka sóní lià. Ba ba lià yinəgə dəri.

³² Ba yèé zəni də, Yı *nii tə bırı də, lià tə, ba nə tũa yokukwınan təntə mɛ, sə ba tı, sə tián nə ya ba ɲwírán. Ba yèé ku nətu tə, yá ba ga tũa tə yìèn tə. Ku tà tə cıci nə ba tũa, ba nə nı liù, də ɔ tın yolwan, ba yáá swə, ba ga daɲa ku tiú jìàn, sə ɔ fwa ɔ súrí lá.

2

*Nətu Yı nə wá buri lià tə bura
(Matie 7.1-5; Romə tián 14.10-12; Totɔnan
10.34-35)*

¹ N mù liù tə, n nə tì n tiàn, n ma fwa liù tə nə bùrì lià bùrà, sə n bùrì n duən bùrà, ku mə, sə n bwe n tiàn n jén, n tətə yì bèèè. N bùrì lià duən bùrà, yá n tətə tɔŋa yìèn tə, ba nə tɔŋa. Ku mù nə pɪn, n kùù wàrì n swìn də, n wà v mù Yui nii zìlì, n nə yèrì wá yiri. Yá n nə bùrì lià tə bùrà tə wá pa, Yui bùrà tə ja n tətə.

² Nə yəə də, Yui jə cígá, v ma bùrì lià təntə, ba nə tɔŋa yokukwɪnan təntə bùrà.

³ N mù liù tə, n nə bùrì lià duən bùrà, yìèn yiri, ba nə fwa, n tətə ga tɔŋa tə yìèn təntə, n mù dǎn bɔŋa də, n mù wá jén Yui bùrà tə yáá nə naaa?

⁴ Yui ya wɔywanyien zənzən. U jə pínú zənzən də. U yəə nətu v nə wá ja v tiàn v ma dǎn. N yì n goni tə yìèn təntə naaa? N yèrì də, ku yì wɔywanì nə v fwa n yira, sə n twá ku nə, n vəvəri n kwa n ma sá n cɔna tə naaa?

⁵ N mù liù təntə n yuu dà, ku pa n ba pià, sə n vəvəri n kwa, n ma sá n cɔna tə. N tətə dǎn nə wá pa Yui lɔŋa tə zàn n yuu wa. Yui bùrà tə wá ja mú dɪn tə nə, v lɔŋa tə nə wá pwin, tə nan poni nə. Ku dɪn təntə nə, v wá bùrì lià tə mama bùrà, ku twá də cígá.

⁶ Ku dɪn tə nə, v wá ŋwín liù mama tutɔŋi ŋwírán, v pa wá.

⁷ Lià duən jə pínú wuuu, ba dǎn ká pií ba kə ba kwa, ba ma tɔŋa zəni. Ba pià dɪn Yui con. Ba pià zìlò. Ba pià mu tə, ku nə ba zwèè Yui con. Mə ba mù lià tə nə, v cígá wá pa mu tə, ku nə ba zwèè v con.

⁸ Lià duən də yì tútɔnyina, ba ba Yui cígá tə nii zìlì, ba ga swə, sə ba tɔn ku tə nə lwara. Ku

mù nè pɪn, Yɪ lɪŋa zaŋa tə fufwin kɪ lìa tɛntə yuu wa zɛnzɛn.

⁹ Lìa tə mama, ba nè tɪŋa yolwana tə, Yɪ wá kə càn ba nè zɛnzɛn, fɛn ga wá zɪ ba. Càn tɛntə wá dɔ yáá, tə yí *Zwifə-ba. Kɪ kwa nè, tə dǎn wá yí *Gərekə-ba tə.

¹⁰ Yá lìa tə mama, ba nè fwa zəni, Yɪ wá pa ba na dun. Ʋ wá pa ba zɪlé, ɪ ga pa ba bɪcən sìé. Ʋ wá dí yáá ɪ tɪn kɪ yoo tɛntə Zwifə-ba yɪra. Kɪ kwa nè, ɪ dǎn wá tɪn kɪ Gərekə-ba yɪra.

¹¹ Yɪ yáá cən, ləzwənə mama ba n don dwə.

Won tə, kɪ nè dwə, kɪ yɪ ka twá Yɪ nii tə nè (Matíə 8.10-12; 23.3-4)

¹² Lìa tə, ba nè tà *Zwifə-ba, yèrì Yɪ *nii tə, ɪ nè pɪn *Moyizə nè. Ba mù lìa tɛntə tɪŋa cuna, yá ba ga wá tɪ, ba jén míámíán Yɪ yáá cən, ba bá yəni kɪ. Zwifə-ba mù yèé Yɪ nii tə, ɪ nè pɪn Moyizə nè. Yá ba də wa lìa duən wà Yɪ nii tɛntə nè twá. Yɪ wá twá kɪ nè, ɪ ma bɪrì ba bɪrà.

¹³ Liù mama bá ya cígá tíú Yɪ yáá cən, ɪ nè cuga Yɪ nii tə yɪrɪ. Kɪ mɛ, sə ɪ tɪn kɪ tə, Yɪ nii tə nè bɪrɪ, sə ɪ tɪn. Mə nətɪ nè ɪ dǎn wá ya cígá tíú Yɪ yáá cən.

¹⁴ Dwíé tə duən yèrì Yɪ nii tə, ɪ nè pɪn Moyizə nè. Yá ba dǎn nè twá ba tətə pubɪŋa nè, ba tɪn yìèn tə nè tua tə mɛ, də kɪ tə, Yɪ nii tə nè pìà, kɪ bɪrɪ də, ba yèé kɪ tə, Yɪ nè pìà, ba cígá ga yèrì Yɪ nii tə mù.

¹⁵ Kɪ bɪrɪ də, Yɪ nii tə wulə ba bɪcənɪ wa, sə ba lwarɪ kɪ tə, ba nè mɛ, sə ba fwa. Yá ba bɪcənɪ wa, ba pubɪŋa tə yáá bɪrɪ yìèn tə, ba nè fwa zəni tə wa, də yìèn tə, ba nè fwa lwanɪ tə wa.

¹⁶ Dɪn don nə, Yɪ wá twá də Zwezi-**Kərisə*,
 ʋ bɔ̀rɪ yìèn tɛ, tɛ nə sɛ̀gɛ̀, là tɛ bɪcanɪ wa bɔ̀rà,
 ndə Yɪ sɔywanɔ́ tɛ, à nə swìn à bɪrɪ tɛ nə bɪrɪ
 nɛtɔ. Yá kɔ dɪn tɛntɛ nə, yìèn tɛntɛ dān wá nan
 poni nə.

Zwifə-ba wà Yɪ nii zìlì
(Matìə 3.8-10; Marəkə 7.9-13)

¹⁷ N mù liù tɛ, n nə swìn də, n yɪ **Zwifə-ba*
 dwíí tɛ wa liù, n ba fən dəri, n nə twá Yɪ **nii* tɛ
 nə yɪrɪ. N yàá fwa yɪrɔ, də n yɪ Yɪ nyìən.

¹⁸ Kɔ twá də Yɪ nii tɛ, ʋ nə pɪn **Moyizə* nə
 sanɔ, n ma yèé kɔ tɛ nə yɪ Yɪ fɪra, n ga yèé
 yozɛɲu də yolwan swíán duən wa.

¹⁹ N mù con nə, n bɔɲa də, n mù yíá nə na lá
 cígá mama, n ma bɪrɪ cwɛɲə lɪlɪrən nə. N bɔɲa
 də, n yɪ ndə poni nə, n pìrɪ là tɛ, ba nə wulə
 yikunu wa.

²⁰ Yɪ nii tɛ, ʋ nə pɪn Moyizə nə, bɪrɪ mú yənu
 də cígá. Yá kɔ mù nə pɪn, n bɔɲa də, n mù nə
 wàá là tɛ, ba nə tɛlɛ cwɛɲə wa, n kwɛn n kəni
 cwɛɲə wa. N bɔɲa də, n mù nə yɪ karnyɪna, n
 kàrɪ là tɛ, ba nə yèrɪ won mama.

²¹ Haya! N mù liù tɛ, n kàrɪ là duən, n ba n
 tɛtɛ kàrɪ. N mù liù tɛ, n kàrɪ n bɪrɪ, sɛ ba dān
 ká ɲɔ, n tɛtɛ ɲwìn.

²² N mù liù tɛ, n nə swìn, sɛ ba dān ká cwàrɪ,
 n tɛtɛ cwàrɪ. N mù liù tɛ, n nə culɪ wonwanan,
 n tɛtɛ pɪí n ɲwìn wonwanan n yoli.

²³ N fwa fwiə n nə jə Yɪ nii tɛ, ʋ nə pɪn Moyizə
 nə tɛ yɪrɪ, yá n ga ba Yɪ nii tɛntɛ nə twá. Kɔ
 nɛtɔ pɪn, n cùgò Yɪ dun tɛ.

24 Ku yí ndə ku nə púpúní Yui sagi tə wa, ku wú: «Ku zigi á mù yuu wa, dwíé tə, ba nə tà Zwifə-ba, ma twín Yui».

(Romə tián 4.11-12; 1 Korəntə tián 7.19; Galasi tián 5.6)

25 Á mù Zwifə-ba pín ba *gwəŋə bɛɛ. Də á nə twá ku tə nə, Yui nii tə, ɔ nə pín Moyizə nə, nə bırı aba, á goŋu tə jə dèń. Yá á dǎń nə ba ku tə nə twá, Yui nii tə nə bırı aba, ku yí ndə ba nə wà aba gwəŋə.

26 Yá ba dǎń nə wà liù gwəŋə, ɔ ga twá ku tə nə, Yui nii tə nə bırı, Yui wá jələ ku tíú ndə ba gwəŋə wá.

27 Ba wà ɔ mù bɛɛ tɛntə gwəŋə, yá ɔ ga twá ku tə nə, Yui nii tə nə bırı. U mù bɛɛ tɛntə bǔrà wá ja n mù liù tə, n nə yí Zwifə. N jə Yui nii tə, ba gwəŋə mú də, yá n ga ba Yui nii tɛntə nə twá.

28 Cígá cígá Zwifə tà liù tə, ɔ yıra nə nyín də Zwifə yıra cici. Yui yáá con, ku tà liù tə, ba nə gwəŋə wá cici.

29 Cígá cígá Zwifə yí ɔ bican tə nə yí nɛtɔ nə bırı də, ɔ yí Zwifə. Liù tə, ba nə gwəŋə wá cígá cígá Yui yáá con, ku yí liù tə, Yui-*Sínɔ tə nə lwǎń ɔ bican tə. Ku tà liù tə, ba nə gwəŋə wá cici. U mù ləzwənyiri tɛntə yí Yui nə yáá bwí ɔ nə, ku tà ləzoni.

3

Nɛtɔ Yui nə fwa zəni Zwifə-ba yıra ɔ doni dwíé tə duən

(Romə tián 9.4-21)

¹ Ku nətɔ wa, liù dān nə yɪ *Zwifə, bɛɛɛ won nə, ɔ ma dwə lià tɛ duən tɛ? Zwifə-ba nə pɪn ba *gwəŋə bɛɛ tɛ, ku nywarɪ nə yɪ bɛɛɛ?

² Yièn dǎá zənzən, Yɪ nə ma fwa zəni Zwifə-ba yɪra, ku pa ba dwə dwíé tɛ duən tɛ. Tɛ wa tɛntən yoo nə yɪ Yɪ bɪrɪ ɔ sùràn tɛ ba mù Zwifə-ba nə.

³ Yá ba wa lià duən dān nə jigə pwíí bələ tián tɛ, ku nətɔ tɛ dān wá pa Yɪ də lwǎn, ɔ jì pwíí bələ tíú naaa?

⁴ Abada! Ku tà nətɔ! Ləzoni mama nə swə ba kɔnɪ kɔnkɔn, Yɪ mù ba ɔ cígá sɔgɔ tɛ lwǎní. Ku yɪ ndə ku nə púpúní Yɪ sagɪ tɛ wa, ku swìn Yɪ yoo, ku wú:

«Mǎŋá tɛ, n nə swìn, ba mama wá lwarɪ də, n swìn cígá. Də ba nə pià ba bǔrì n bǔrà, n tɛ wá nan bǔrà tɛ wa».

⁵ Yá nə dān nə tà cígá tián tɛ nə bɪrɪ də, Yɪ yɪ cígá tíú, bɛɛɛ won nə nə kúb wá swìn? Yɪ ba cígá jə, də ɔ lɪŋa tɛ nə yáá pa ɔ kəni nəba càn wa, naaa? Bwǎlí ku tɛ wa, à pubɔŋa tɛ yɪ ndə ləzwənə nə buŋa nətɔ.

⁶ Abada! Ku tà nətɔ! Də Yɪ yà nə tà cígá tíú, ɔ yà wǎrɪ lɔɔ ku tɛ ləzoni bǔrà ɔ bǔrì.

⁷ Yá à kɔnkɔn dān nə pɪn, Yɪ cígá tɛ kwən ka nan poni nə ka súrí, sə ku pa Yɪ na dun, bɛɛɛ nə pɪn Yɪ bǔrà ma wá ja nə, à nə yɪ cɔnɔ tɛ yɪrɪ?

⁸ Ku nə yɪ nətɔ, bɛɛɛ nə pɪn, nə ba swìn, nə wú: «Nə fwa yolwana tɛ, sə tɛ nan zəni nə?» Lià duən buŋa də, nə kǎrà tɛ yɪ nətɔ, ba ga twɪn nəba. Bǔrà wá ja ku mù lià tɛntə, yá ku mù nə mɛ də ba.

Lìu təĺ, v nə yí cígá tíú

⁹ Bèèè won dàn nə wulə, ku nə bırı də, nə mù *Zwifə-ba, dwə dwíé tə duən tə? Ku won tətə təĺ. Nə dí yáá nə bırı də, Zwifə-ba də *Gərekə-ba tə mama yí cuna nə dí diàn ba yuu wa.

¹⁰ Ku yí ndə ku nə púpúní Yí sagí tə wa ku wú:

«Lìu təĺ, v nə yí cígá tíú, lìu nədu tətə təĺ.

¹¹ Lìu mama təĺ, v nə jə wubɔɲa. Lìu mama təĺ, v nə pìà Yí.

¹² Lìà tə mama dɔɔ cígá cwəɲə tə. Ba mama yí tutu Yí yáá con. Lìu təĺ, v nə tuɲa zəni, lìu nədu tətə təĺ.

¹³ Sùràn tə nə naɲa ba níé wa yí yokukwɪnan, ndə ba súrí ləbəri nii nə. Ba nəndələ nə ba ma gɪgarí lià duən ba cùgà. Ba níé cà ndə dəkwaə cwan nə.

¹⁴ Ba níé súé də ka zırı ka kə lià nə, də sùràn tə, tə nə cùgà lià.

¹⁵ Ba nəɛ lɪɲa tɪa zənzən, sə ba ma va ba lɪ mu.

¹⁶ Ba mù nə twá bwálí nə, ba yáá cùgù wiən tə mama, ba ga kə càn ku bwálí tə wa.

¹⁷ Ba yèrì cwəɲə tə, ka nə kəni bɪcən sié lià pwərə wa.

¹⁸ Ba ba zílé jə, ba pa Yí nə».

¹⁹ Yá nə ga yèé də, ku tə mama Yí *nii tə, v nə pɪn *Moyizə nə, nə bırı tə, yí lià tə yırı, ba nə mə, sə ba zílí Yí nii tə. Lìu mama kúè wàrì v swìn də, v yèrì. Yá lìu mama dàn mə, sə v tún v nii Yí yáá con.

²⁰ Ku mù nə pɪn, Yí yáá con, lìu mama wàrì cígá tíú v jì, də ku nə yí, sə v zílí Yí nii tə, v nə

pın Moyizə nə. Yıı nii tə mǝ yı kǝ bırı là, sə ba lwarı də, ba tǝn cǝna cıı.

Nǝtv liǝ nǝ wá jǝ cígá tíú Yıı yáá con Zwezi-Kǝrisə yırı

(Galasi tián 2.15-16; 3.8-14; Efǝzə tián 2.7-9)

²¹ Sǝún nǝ, Yıı dǎn bırı nǝba nǝtv, ǝ nǝ wá bırı də, liǝ yı cígá tíú ǝ mǝ Yıı yáá con, yá kǝ tà kǝ tíú zǝlı ǝ mǝ Yıı *nii tə də. Yıı nii tə, ǝ nǝ pın *Moyizə nǝ, saga tǝ, də Yıı nii *sǝsǝnǝ saga tǝ bırı də, kǝ yoo tǝ yı cígá.

²² Yıı yáá bırı də, là tǝ yı cígá tián, ba nǝ ken ba waa Zwezi-*Kǝrisə nǝ yırı. Là tǝ mǝ, ba nǝ ken ba wǝǝ Zwezi-Kǝrisə nǝ yı won nǝdv. Yıı ba liǝ kúrí, ǝ ma kǝkwani ǝ don.

²³ Là tǝ mama tǝn cǝna Yıı yáá con. Yá ba kǝvǝ wǎrǝ Yıı dun tǝ ba nı.

²⁴ Yıı dǎn nǝ fwa pubwanǝ lǝzoni yıra, ǝ ga pa, ba jǝ cígá tián ǝ mǝ Yıı yáá con, tutǝ. U fwa kǝ nǝtv tǝ Zwezi-Kǝrisə yırı, ǝ nǝ yı liǝ tǝ, ǝ twá ǝ nǝ ǝ ma lǝ ba ba cǝna tǝ wa.

²⁵⁻²⁶ Yıı nǝ ken, sə Zwezi-Kǝrisə ya ndǝ vanı nǝ, ba nǝ ma fwa *jonǝ cǝna yırı, sə ǝ tı, ǝ jana lwá. Yá là tǝ, ba nǝ keni ba waa Zwezi nǝ, Yıı dǎn wá lǝ ba cǝna tǝ, ba mǝ də ǝ mǝ Yıı pwǝrǝ wa. Yıı fwa kǝ nǝtv tǝ, sə ǝ ma bırı də, ǝ yı cígá tíú. Mǎnǎ don yın lá, ǝ yá píní cǝna tǝ, lǝzoni nǝ fwa, ǝ wǎ ba ken cǎn wa tǝ yırı. Yá sǝún nǝ, Yıı dǎn bırı nǝtv tǝ, ǝ nǝ wá pa lǝzoni ya cígá tián ǝ mǝ Yıı yáá con. Yıı piǎ, sə ǝ ya ǝ cígá tǝ wa, yá ǝ ga pa là tǝ, ba nǝ keni ba waa Zwezi-Kǝrisə nǝ, ya cígá tián ǝ mǝ Yıı yáá con.

27 Bèèè won nə, nə kúù wàá nə ma mà nə nyuna wa? Ku won təntə təĺé míámíán. Bèèè dǎn nə pín ku yí nətú? Ku tà ka zílí nii tə, Yı nə pín Moyizə nə. Yá ku dǎn nə yí ka kə waa Zwezi-Kərisə nə wuuu.

28 Nə mù yə́é nə waa con də, Yı nə yáá pa là tə ya cígá tián v mù Yı yáá con. Ku yí ba nə keni ba waa Zwezi-Kərisə nə wuuu tə yırı, ku tà ba nə zílí v nii tə, v nə pín Moyizə nə yırı.

29 Nə à yə́é, Yı yí *Zwifə-ba cíci Yı, naaa? U tà dwíé tə duən, tə nə tà Zwifə-ba mù Yı, naaa? U cígá yí dwíé tə duən tə də Yı.

30 Yı nədu cíci nə wulə. Yá v mù Yı nədu təntə nə wàá v pín Zwifə-ba, ba nə *gonjı bɛɛ tə, yanı cígá tián v yáá con, ba nə keni ba waa Zwezi-Kərisə nə tə yırı. U mù ga nə wàá v pín dwíé tə duən tə, ba nə ba bɛɛ gonjı tə, yanı cígá tián v mù Yı yáá con, ba də nə keni ba waa Zwezi-Kərisə nə wuuu yırı. Yá Yı dǎn twá cwəŋə nədu təntə, v ma tun ku Zwifə-ba, də là tə, ba nə tà Zwifə-ba yıra.

31 Yá nə dǎn nə keni nə waa Zwezi-Kərisə nə, ku pía ku bırı də, Yı nii tə, v nə pín Moyizə nə, kúù təĺé, naaa? Abada! Ku tà nətú! Ku nətú tətə yí nə dǎn bırı də, Yı nii tə tə jə tutuŋı wuuu.

4

*Abərahəmə ken v waa Yı nə
(Galasi tián 3.6-9, 29)*

1 Nə dǎn wá swín nə nı́ɛɛ *Abərahəmə, v nə luri nəba yoo. U yoo yí ku yín nətə?

2 Də ku nə yí ku twá Abərahəmə tutuŋı nə, v ma jì cígá tíú Yı yáá con, Abərahəmə yà wàá v

tián nə v bwi. Yá ku dân nə tà Yı yáá con, v wáá v tián nə v bwi.

³ Ku púpúní Yı sagı tə wa, ku wú: «Abərahəmə ken v waa Yı nə wuuu, yá Yı dân jələ wá də, v yı cígá tíú v mù Yı yáá con».

⁴ Də liù nə tun tutuŋı ba yáá ŋwín wá ku ŋwírán. Tə ŋwírán təntə tà zilé ba fwa v yıra. Tə yı won ba nə mə, sə ba pa wá.

⁵ Liù don də kúb wáá lá v yanı, v nə wá tutuŋı tun, yá v ga kəni v waa Yı nə. Yı yáá jələ v mù liù təntə ndə cígá tíú nə v mù Yı yáá con, ku tíú nə kəni v waa v mù Yı nə wuuu tə yıri. Ku yı nətu, liù təntə nə kəni v waa Yı nə, v nə pın cuna liù jì cígá tíú tə yıri.

⁶ Píú *Davidə tətə bıri liù tə, Yı nə wá pa v ya cígá tíú v mù Yı yáá con, v ga wá tutuŋı tun, nə wá ya pupwən liù nətu. U swìn, v wú:

⁷ «Pupwən là nə yı là tə, Yı nə kwen ba yokukwınan, ba mù də wá pwərə wa. Yá v ga sın ba cuna tə v lı.

⁸ Pupwən liù nə yı liù tə, Yı nə ba v yuu cuna jələ».

Ku tà bεε nə goŋı nə pın v yı cígá tíú Yı yáá con

⁹ *Davidə nə swìn nətu tə, ku tà *Zwifə-ba là tə ba nə *goŋı bεε tə cıci yıri, ku yı də dwié tə duən mə, ba nə ba bεε goŋı yıri. Abərahəmə ken v waa Yı nə, yá Yı dân jələ wá də, v yı cígá tíú v mù Yı yáá con, ndə nə nə dí yáá nə swìn ku.

¹⁰ Yá ku dân zıgı nətə, Yı ma jələ wá də v yı cígá tíú v mù Yı yáá con? Ku yoo tə yı ku tun v

nə gonji tə kwa nə, nə à yèé də v tə wà gonji? Ku tun, də v tə wà gonji.

¹¹ Abərahāmə ken v waa Yui nə, də v tə wà gonji. Yá ku kwa nə, v dǎn gonji, sə ku ya mımınu. Ku mımınu tǎntə bırı də, Yui jələ Abərahāmə də, v yi cígá tíú v mù Yui yáá con, ku twá də v nə ken v waa tə v mù Yui nə wuuu. Yá ku dǎn pın Abərahāmə yi là tə mama, ba nə keni ba waa Yui nə nıbeε, də ba nə swə ba wà gonji də. Ba də yi cígá tián v mù Yui yáá con, ndə ba nıbeε Abərahāmə nə.

¹² Yá v mù Abərahāmə ga tə nə yi là tə, ba nə gonji tə də mama nıbeε. Ku tà là tə, ba nə gonji ba cıı yoo nə, à swın. Ku yi là tə, ba nə gonji, yá ba dǎn ga twá ku tə nə, nə nıbeε Abərahāmə yà nə twá. Ba ga keni ba waa Yui nə, ndə nə nıbeε Abərahāmə nə fwa nǣtu, də v tə wà gonji.

Yui nikanı tə yi là tə mama, ba nə keni ba waa v nə, nyiən

(Ebərə-ba 11.8-19; Galasi tián 3.8-18, 26-29)

¹³ Yui kǎn nii də, v wá pa *Abərahāmə də v dwıı tə, v nə wá kə luv wa, tını luv. Yá Yui nikanı tǎntə v nə kǎn də Abərahāmə, ku tà v nə zılı v mù Yui *nii tə, v nə pın *Moyizə nə yırı. Ku yi Yui kǎn nikanı tǎntə də Abərahāmə, v nə jələ wá də v yi cígá tíú v yáá con, v nə keni v waa v nə wuuu tə yırı.

¹⁴ Ku nə yi liú nə zılı Yui nii tə cıı nə pın v jə tori Yui con, v ka kə v waa Yui nə tə mù dǎn yi tutu, yá Yui nikanı tə kúù ba dǎn jə.

15 Ka vɪ Yɪ nii, nə yàá zìn Yɪ luɲa. Yá bwálí tə nə Yɪ nii tə nə təlɛ́, cuna yoo də təlɛ́ ku bwálí tə nə.

16 Ku mù yɪɾɪ, ku dān pɪn, liù nə keni v waa Yɪ nə, v wá na Yɪ nikanɪ wiən tə. Yá tə cígá yɪ wiən tə, Yɪ nə pɪn v pubwanv yɪɾɪ. Yɪ nikanɪ təntə dān jə dēn ku pa Abərahame dwíí tə mama nə. Ku tà dwíí tə, ku nə jə Yɪ nii tə cɪcɪ, ku yɪ də lià tə mama, ba nə keni ba waa Yɪ nə wuuu, ndə Abərahame nə. Ku mù yɪɾɪ nə, nə mama dān wáa Abərahame nə ma boŋə nə nɪbɛɛ.

17 Ku yɪ ndə ku nə púpúní Yɪ sagɪ tə wa. Yɪ swìn Abərahame yoo, v wú: «À kàn nii də mú, sə à pa n ya dwíí kapuv nɪbɛɛ». Yá Abərahame nə ken v waa Yɪ nə wuuu, v cígá jigə nə mama nɪbɛɛ Yɪ yáá con. Mə v mù Yɪ nə pɪn mu tɪga nə, v ga pɪn won tə, ku yà nə təlɛ́, dān wulə.

18 Yala mama yà kúv təlɛ́, yá Abərahame mù ga ja yala. U ken v waa Yɪ nə, ku ga pa v jì dwíí kapuv nɪbɛɛ, ndə ku nə púpúní Yɪ sagɪ tə wa, ku wú: «N dwíí wá ya dwíí kapuv».

19 Abərahame yà kwɪn v bwələ bɪna bíí. Yá v tətə nɪ də, v mù də v kan Sara me kwɪn, ba kúv wàɾɪ biù ba lɪɾɪ. Yá də ku nətv me, Abərahame ken v waa Yɪ nə wuuu, v ga wà pìi v kə v kwa.

20 U ken v waa Yɪ nə wuuu, ku ga pa v jɪn dān. Yá v dān pɪn dun Yɪ nə. U wà bábíá fwa də nikanɪ tə, Yɪ nə kàn də wá, v ga wà Yɪ nii vɪ.

21 Abərahame yà zəzən v yèé cígá mama də, ku tə, Yɪ nə kàn nii, sə v fwa, Yɪ jə diàn də, sə v ma tvn ku, v pa ku jì.

22 Ku mù nə pɪn, Yɪ jələ Abərahame də, v yɪ

cígá tiú v mù Yü yáá con.

²³ Ku púpúní Yü sagı tə wa, ku wú: «Yü jələ Abərahəmə də, v yı cígá tiú v mù Yü yáá con». Ku sugu təntə tə v mù cıı yırı,

²⁴ ku yı nə də yırı. Nə də keni nə waa Yü nə, yá Yü wá jələ nəba də, nə yı cígá tián v mù Yü yáá con. U mù nə püi v bwin nə *Yuu-Tiu Zwezi v lı tián wa.

²⁵ Ba gwa v mù Zwezi təntə nə cuna tə yırı. Yá Yü püi v bwin wá, sə v ma pa nə ya cígá tián v mù Yü yáá con.

5

*Zwezi pın, nə mù də Yü püi nə kə duən yuu
(1 Piyerə 1.3-9; 1 Zwan 4.9-10; Romə tián 8.32)*

¹ Nə keni nə waa Zwezi nə. Ku pın nə yı cígá tián Yü yáá con. Yá nə *Yuu-Tiu Zwezi-*Kərisə nə pın, bıcan siə wulə nə mù də Yü pwərə wa.

² Nə keni nə waa Zwezi nə, yá nə dān twá də wá nə yı Yü yıra, sə v fwa pubwanu nə yıra. Ku pubwanu təntə yı ndə nabuliyi nə, ku pın nəba mı máná mama wuuu. Nə dān yı nə jwε nə nə jə yala də, nə wá na tori Yü dun tə wa yırı.

³ Ku tə nə súrı lá, nə tə wulə nə jwε, nə nə wulə cən zənzən wa yırı. Nə yəé də, cən zənzən yáá pa liü ja pínú wuuu, v dān ká püi v kə v kwa.

⁴ Yá liü dān nə jə pínú, ku yáá pa v yı püé nədu tiú, də yìèn nə swə tə yı wá. Də v nə ba v kwa kəni, ku yáá pa v jə yala.

⁵ Yá yala təntə bá gıgarı wá tə dugu, Yü nə twá v *Sıju tə nə, v nə pın nəba, v pa, nə zənzən nə yəé nə bıcanı wa də, v swə nəba zənzən tə yırı.

⁶ Mánǵá don wa, nə yà nə ba diàn jə, sə nə jon nə tian nə cuna tə wa, Zwezi-Kərisə tıga nə mù cuna lià yırı, mánǵá tə wa, Yıı nə lı v tın.

⁷ Kú yı càn, sə liù sêe v tı liù don yırı, v nə yı cıǵá tíú. Kú tə nə yı liù tə, v nə tıŋa zəni zənzən, diın don liù wáá v ba fən dəri, sə v tı v yırı.

⁸ Yá kú dǎn nə yı Yıı mù, v mù bırı nəba v nə swə nəba zənzən nətv. Mánǵá tə, nə yà tə nə yı cuna lià, Kərisə tıga nə yırı.

⁹ Sıún nə, Zwezi-Kərisə nə tıga v jana tə ga nan, tə pın nə dǎn yı cıǵá tian Yıı yáá con. Yá kú tə nə dwə, Zwezi-Kərisə wá jon nəba, Yıı lıŋa tə də wa.

¹⁰ Mánǵá don wa, nə yà yı Yıı dıŋa. Yá Yıı dǎn pın nə mù də wá pıı nə kə duən yuu. Kú twá v bıú Zwezi-Kərisə tian tə nə. Yá kú tə nə dwə, də nə mù də wá nə pıı nə kə duən yuu nətv, v wá twá v bıú Zwezi-Kərisə tə nə pıı v bwin v nan tian wa tə nə, v jon nəba nə cuna wa.

¹¹ Kú tà kú tə cıci, nə nə dí yáá nə swın. Yá kú tə nə súrı lá, nə yı nə jwə, nə nə yı Yıı lià tə yırı. Kú nətv twá də nə Yuu-Tıu Zwezi-Kərisə, v nə pın nə mù də Yıı pıı nə kə duən yuu sıún nə.

Kú tə Adamə nə yı, də kú tə Zwezi nə yı

(1 Korəntə tian 15.21-22, 41-49, 56-57; Romə tian 6.23)

¹² Cuna yı tə twá ləzwənə nədv nə, tə ma bà luv wa. Kú mù liù təntə nə yı Adamə. Yá cuna nə pın tian wulə. Ləzoni tə mama fwa cuna. Kú mù nə pın, ba mama ma mə, sə ba tı.

¹³ Cuna yà dí yáá tə wulə luv wa, də Yı tə wà v *nii tə pın *Moyizə nə. Yá máná tə, Yı nə wà v nii tə pın Moyizə nə, v wà v nii tə cuna yoo swìn.

¹⁴ Ku yı nətə, yá ku ga nə zıgı Adamə máná tə wa, ku bà ku yí Moyizə máná tə wa, tıan dí diàn zənzən ləzoni yuu wa. Tıan dí là tətə, ba nə wà cuna fwa ba ma dwə Yı nii nə, ndə Adamə nə. Adamə təntə yà nyın də Zwezi, v nə mɛ, sə v bà yìèn duən wa.

¹⁵ Adamə cuna tə, v nə fwa, də Yı pubwanv tə, v nə fwa nə yıra, tà nədv. Là zənzən tıga ləzwəndva cuna yıri. Ku liù təntə nə yı Adamə. Yá Yı pubwanv zilé wiən tə, də v nə twá ləzwəndva don də nə, v fwa là kapupv yıra, v pubwanv tə yıri, də kùv zìèn zənzən tə doni won mama. Ku liù təntə də nə yı Zwezi-Kərisə.

¹⁶ Yı zilé təntə də cuna tə ləzwəndva tə nə tun, tà nədv. Ləzwəndva cuna pın Yı bürì ləzoni bürà, sə v cùgù ba. Yá Yı pubwanv zilé tə, v nə fwa ləzoni yıra, pın ləzoni tə dān yı cígá tián v mù Yı yáá con. Yá ba ga yı là tə, ba nə dí yáá ba tun cuna kapupv.

¹⁷ Tıan twá ləzwəndva cuna nə, tə ma dé diàn ləzoni mama yuu wa. Yá ku tə nə dwə, Yı kùv twá Zwezi-Kərisə nə, v ma fwa pubwanv zənzən ləzoni yıra. V pın ba jì cígá tián v mù Yı yáá con. Yá ku twá də Zwezi-Kərisə cıci, ba dān wá na diàn ba ma ya mı wa, ba ga wá dé pàri də wá.

¹⁸ Nətə tə, ləzwəndva cuna nə pın, Yı bürì ləzoni mama bürà, sə v cùgù ba, mə nətə nə ləzwəndva də nə tun cígá yoo, Yı wá twá v də

nə, ɐ pa ləzoni kapuɐu ya cígá tián ɐ mù Yɪ yáá con, ba ga na mu, ku nə ba zwèe ɐ con.

¹⁹ Nətu tə, ləzwənduə nə vɪga Yɪ nii, ku ga pa ləzoni mama dān yɪ cuna là Yɪ yáá con, mə nətu nə, ləzwənduə də nə zílí Yɪ nii, ku wá pa là zənzən ya cígá tián Yɪ yáá con.

²⁰ Yɪ nii tə mù, ɐ nə pɪn Moyizə nə, yɪ ku twi talíkwa, sə ɐ ma pa cuna kwen tə pùlì tə sùrí lá. Yá bwálí tə nə, cuna tə dān nə pùlì tə sùrí lá, Yɪ yáá fwa pubwanu zənzən ku bwálí tə nə, ɐ ja lə tiə nə.

²¹ Ku yɪ nətu, sə ku pa nətu tə, tiən nə twá cuna nə, tə ma dé diən ləzoni yuu wa, máǵá don wa, tə pa ba tɪ, Yɪ pubwanu tə də jə diən mama síún nə, sə ku pa là ya cígá tián ɐ yáá con. Yá Yɪ dān ga wá twá nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə, ɐ pa ba mu tə, ku nə ba zwèe ɐ con.

6

Nə dɒga nə cuna tə, sə nə twá Zwezi-Kərisə nə ya mu wa

(Kolosə tián 2.11-13; 3.1-10; Galasi tián 2.19-20; 1 Piyerə 4.1-2)

¹ Bèèèe nə nə kúù wá swìn? Ku mə, sə nə fwa cuna tə wuuu, sə Yɪ pubwanu tə kwen ku sùrí zənzən nə yɪra naaa?

² Abada! Ku tà nətu! Ku nə yɪ cuna yoo wa, nə mù yɪ ndə nə tɪga. Nə kúù wàrì, nə pìlì nə fwa cuna wuuu, nə jə wulə.

³ Á yèò zəni də, nə mù là tə mama, ba nə ləgə nəba níá wa ku twá də Yɪ yɪrɪ, ba ga bon Zwezi-*Kərisə yɪrɪ tə, ku yɪ ndə nə twá də wá, nə tɪ ɐ tiən tə.

⁴ Ku twá ba nə ləgə nəba níá tə wa, nə mù də v mù dân wulə tian wa. Yá nə nyina Yui twá v pàrì tə dun tə nə, v ma bwin Zwezi-Kərisə v li tian wa. Ku yi nətu, sə nə də lwàñ nə mu tə, sə nə ya Yui cwəŋə tə wa.

⁵ Ku pìà ku buri də, nə mù də Zwezi nə twá duən nə ti v tian tə, nə kùb wá pìi nə twá də wá, nə bwin nə nan, ndə v nə bwin v nan nətu.

⁶ Nə yəə də, ba nə paa Zwezi-Kərisə dagarv tə yuu, ba gv, nə yua nədwan tə də twá v nə ka ti. Ku nətu dân pìn nə dé diàn, sə nə kùb dân ká pìi nə fwa cuna tə, nə yua nədwan təntə yà nə pìn nə fwa dí yáá nə. Yá nə dân kùb tà cuna ywəŋə.

⁷ Cígá, liù nə tiga, cuna kùb ba diàn jə v yuu wa.

⁸ Yá nə dân nə twá də Zwezi-Kərisə nə ti, nə pìn cígá də, nə mù də v mù wá pìi nə ya mu wa.

⁹ Nə yəə zəni də, Zwezi-Kərisə pìi v bwin v nan tian wa, yá v kùb bá pìi v ti. Tian kùb ba diàn jə v yuu wa.

¹⁰ Zwezi-Kərisə tiga naa nədu cici, ku ga yi nə cuna yiri. Yá síun nə, v wulə mu wa, v ga yi Yui nə ti.

¹¹ Mə ku yi nətu á də con. Á də mə, sə á jələ á tiàn ndə tiga nə, də ku nə yi cuna yoo wa. Yá ku twá á mù də Zwezi-Kərisə nə vwə duən nə tə, á dân wulə mu wa, á ga yi Yui nə ti.

¹² Á yi là tə, á nə wá ti. Á kùb dânà ká pa cuna pìi tə dé diàn á yuu wa, tə pa á zili á fira yokukwınan tə nii.

¹³ Á dânà ká sèe á pa á tiàn cuna nə, sə tə pìi tə dé diàn á yuu wa, tə pa á tɔŋa lwanı. Ku tə nə mə, á pian á tiàn Yui nə, ndə là nə, ba nə

bwin ba nan tian wa. Á tunja ku tē nə ziən Yı yáá con.

¹⁴ Cuna kúú bá dé diàn á yuu wa, ku nə kúú tà kálú, sə á twá Yı nii tē, ɔ nə pın Moyizə nə yırı. Á dān yı Yı nə ti aba, ɔ pubwanɔ tē yırı.

Nə yı Yı tütònà

(Zwan 8.31-36; Romə tián 7.4-6; Titə 2.11-14)

¹⁵ Ku nətu dān pià ku bırı bēēē? Nə yı Yı nə ti nəba, ɔ pubwanɔ tē yırı, nə kúú tà kálú, sə nə twá ɔ *nii tē nə, ɔ nə pın *Moyizə nə. Ku mù tēntē dān pià ku bırı dē, nə mē, sə nə fwa cuna naaa? Abada! Ku tà nətu!

¹⁶ Á yèrì yoo ku tē naaa? Á nə pın á tiàn liù nə, sə á tun á pa wá ndə ywəŋə nə, á cígá wá ya ɔ ywəŋə, á sē ɔ nii. Ku nətu pià ku bırı dē, á nə yı cuna ywəŋə, tē mù nə wá kə aba tian wa. Nə à yèé, á nə kúú yı Yı tütònà, Yı wá pa á jì cígá tiàn ɔ mù Yı yáá con, á nə sē ɔ nii tē yırı.

¹⁷ Máná don wa, á yà yı cuna ywəŋə. Yá síún nə, á dān sē kàrà tē nii, ba nə kàrì aba, á ga twá ka nə dē á waa mama. Ku mù nə pın, nə kəni Yı lēēē.

¹⁸ Yı li aba á cuna wa, yá á dān yı ɔ ywəŋə, á tunja ɔ cígá tē yırı.

¹⁹ Ku yı càn ku pa aba, sə á wàní á nì sugu dēn lala. Ku mù nə pın, à sùràn tē yı ndə ləzoni sùràn nə yı nətu. Máná don wa, á yà sē á kə á tiàn durən yièn wa, dē yokukwınan wa, tē ga dé diàn á yuu wa. Ku nətu bırı dē, á yı ndə cuna ywəŋə nə. Síún nə, á dān mē, sə á sē á kə á

tìàn Yü cígá tə wa, sə ku pa á yá á tìàn míámíán
Yü jün wa wuuu.

²⁰ Máná tə, á yà nə yí cuna ywəŋə tə, ka twá
Yü cígá tə nə yoo yà ba aba jə.

²¹ Bèèè nywarı nə á dān nı yoywanan təntə
wa? Tə yìèn təntə jə cavıra tə pa aba síún nə, tə
yígúré nə yí tian yırı.

²² Yá síún nə, Yü dān lı aba cuna wa. Yá á dān
jigə Yü tütònà. Á tütəŋı dān nə yí, sə á tün ku
tə nə yí Yü cígá tə. Yá á nywarı dān nə yí, sə á
yá á tìàn míámíán Yü jün wa wuuu, á ga tə wá
na mu tə, ku nə ba zwèè Zwezi-Kərisə con, ku
yígúré wa.

²³ Cuna ŋwírán nə yí tian. Yá zilé tə, Yü nə
pın ɔ pubwanɔ tə yırı, ku mù yí mu tə, ku nə
ba zwèè Yü con, nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yırı.

7

*Yü nii tə kùù ba dīàn jə nə yuu wa
(Galasi tián 2.19-20)*

¹ À nubıa-ba, á yí là tə, á nə yèé Yü *nii tə, ɔ
nə pın *Moyizə nə. Ku mù nə pın, à swìn sùràn
tə tə á con. Yü nii tə wá dé dīàn ləzoni yuu wa,
máná tə mama, ba nə wulə luv wa.

² Ku yí ndə kan nə swe ɔ barı nə. Máná tə
mama, ɔ barı tə nə wá ya luv wa, Yü nii tə ba
cwəŋə pın, sə ɔ nan ɔ barı tə con. Yá ɔ barı tə
dān nə tıga, Yü nii təntə, ku yà nə pın, ɔ wulə ɔ
barı tə con, yoo kùù təlè ɔ yuu wa.

³ Ku mù yırı nə, kan nə nan ɔ barı con, ɔ va
ɔ swe bæ don nə, də ɔ barı tə wà tı, ba yáà
swìn ba wú kan təntə yí kacwarɔ. Yá ku ga nə

yí kanbarı tə tıga, Yıı nii tə yoo kúð təléd v yuu wa. U kúð tà kacwarv, də v nə pıı, v swe bæe don nə.

⁴ À nubıa-ba, mə ku yı nətv á də con. Á vwə á tián Zwezi-*Kərisə yıra, v nə tıga nə yırı. Ku nətv dân pın, Yıı nii tə yoo wa, á yı ndə á tıga. Yá á dân yı liú don nə tı aba. U mù liú təntə nə yı Zwezi, v nə bwin v nan tian wa. Yá ku mù nə pın, nə mə, sə nə tun zənzən nə pa Yıı nə, ndə tiú nə zıŋa bıa nətv.

⁵ Nə yəð də, máná don wa, nə yà tunja nə tətə fıra yìèn. Nə cuna fıra tə yà twá Yıı nii tə nə tunja də nəba. Yá nə tətə fıra yìèn təntə yà kəni nəba tian wa.

⁶ Yá síún nə, tian dân pwèe nə mù də Yıı nii tə duən nə. Yá Yıı nii tə, ku yà nə cì nə nə, ndə bán diè là nə, kúð təléd nə yuu wa. Ku mù nə pın, nə dân zılı Yıı-*Sııu tə nii, nə ma tunja nə pın Yıı nə cwəŋə nədvən wa. Nə kúð ba Yıı nii tə, v nə pın Moyizə nə zılı, sə nə ma tun nə pa wá.

Yıı nii tə ba liú joŋə v cuna wa

(Romə tián 5.20; 3.19-20; Galasi tián 3.21-22)

⁷ Bèèèe nə nə kúð wá swìn? Yıı *nii tə yı cuna naaa? Abada! Ku tà nətv! Yá ku yı Yıı nii tə cıı nə, à twá, à ma lwarı cuna. Ku nə tà Yıı nii tə nə swìn, ku wú: «N wà mə, sə n pa n yii zú liú won!», à yà bá lwarı ku yoo təntə.

⁸ Cuna dân twá Yıı nii tə nə, tə na dián à yuu wa, tə pa à yii zú là wiən yiri mama. Yıı nii tə yà ga nə təléd, cuna də yà ba dián jə.

⁹ À mù con nə, mánǵá don wa, də à nə yèrì Yıı nii tə, à yà jə diàn. Yá mánǵá tə, à nə lwarı Yıı nii tə, cuna tə dǎn nı diàn à yuu wa.

¹⁰ À dǎn ga jì ndə tıǵı nə. Mə ku twá nətu Yıı nii təntə, ku yà nə mə, sə ku kə nə mı wa, dǎn pıı ku kə nə tian wa.

¹¹ Cuna tə dǎn twá Yıı nii tə nə, tə pa à dwá cwəŋə, tə ga pa tian ja nə.

¹² Ku nətu dǎn bııı də, Yıı nii tə mù cíǵá yı ku nan Yıı con, Yıı nii yoo tə də yı ku nan Yıı con. Yıı nii tə yı cíǵá, ku ga zıən də.

¹³ Ku nətu dǎn yı ku bııı də, Yıı nii tə, ku nə zıən wáá ku pın tian janı lıù naaa? Abada! Ku tà nətu! Yá cuna dǎn nə twá won tə, ku nə zıən nə, tə ma ǵu nə. Ku nətu tun, sə ku pa ba lwarı cuna nə ba zıən nətu, də nətu tə nə dwə won mama.

Janǵa tə, ka yoo nə dà zənzən

¹⁴ Nə yəé zəni də, Yıı *nii tə yı ku nan Yıı con. Yá à mù yı ndə yonı nə, cuna nə yə, à ga yı ləzwənə mùú.

¹⁵ À tunǵa yìèn, à nə yèrì tə dèń. Ku tə à nə pìà, sə à fwa, ku tà ku mù nə à yáá fwa. Yá ku tə, à nə culi, mə ku mù nə, à yáá fwa.

¹⁶ Də à nə fwa yìèn tə, à nə ba pìà, ku bııı də, à sèe də, Yıı nii tə zıən.

¹⁷ Sıún nə, à mù nə kúú ba tə yìèn təntə tunǵa, ku dǎn yı cuna tə, tə nə wulə də nə, nə tunǵa tə.

¹⁸ À dǎn yəé də, à mù yı ləzwənə, à yıra ga ba won mama jə ku nə zıən. À yáá pìà, sə à fwa zəni. Yá ku dǎn nə yı, sə à fwa zəni tə, à kúú wàrı ku à fwa.

¹⁹ À yàá pià, sə à fwa zəni, yá à ba zəni təntə fwa. Lwanı tə, à nə ba pià, sə à fwa, mə ku nə à fwa.

²⁰ Də à dān nə fwa ku tə, à yàá nə ba pià, ku pià ku bırı də, ku ká tà à tətə nə fwa tə, ku dān yı cuna tə, tə nə wulə də nə, nə pın à fwa tə.

²¹ À dān lwarı cwəŋə təntə nə yı nətu. Ku yı máná tə, à nə pià, sə à fwa zəni, lwanı tə nə yàá wulə à səpuni nə, sə tə cì à yáá nə.

²² À jə pupwən zənzən də Yı nii tə à waa con.

²³ Yá à dān yəé də, diàn duən wulə də nə, tə nə pià tə kálí nə, sə à twá cwəŋə tə, ku nə ba ziən máná mama. Ku yoo təntə dān jaŋa də ku tə, à pubuŋa nə bırı də, ku ziən. Ku mù nə pın, cuna dān twá də Yı nii tə, v nə pın *Moyizə nə, tə pa à jì ndə bān diè liù nə.

²⁴ Nəń à nə, à jigə pucunı liù. À wàrì tian yáá nə à jén. Wàà nə wáá nə v jonə tə jın wa?

²⁵ Nə kəni Yı lèèèe nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yırı. Ku dān nə yı à fira nə, à yı Yı nii tə, v nə pın Moyizə nə, yonju à pubuŋa wa. Yá ku nə kúò twá à tutuŋe nə, à yı cuna yonju, tə nə twá Yı nii tə nə, v nə pın Moyizə nə, tə ja.

8

*Yı-Siŋu tə dí diàn cuna yuu wa
(Galasi tián 3.13-14; 5.16-25)*

¹ Síún nə, Yı ba lià tə, ba nə yı Zwezi-*Kərisə nə ti bərə bəri, sə v cùgù ba.

² Ku nətu bırı də, liù nə yı Zwezi-Kərisə nə ti, Yı-*Siŋu tə, ku nə pın mı, dān nə yı v cwəŋə.

Yá cwəŋə təntə pɪn, Yɪ jon nə cuna yoo wa də tian yoo wa.

³ Ləzwənə bwàni tə pɪn, Yɪ *nii tə, ɐ nə pɪn *Moyizə nə, yà wàri kɪ yoo təntə kɪ tɔŋa. Yá Yɪ dān wàni ɐ tɔn kɪ yoo təntə. U pɪn ɐ biú Zwezi jì ləzwənə, ndə cuna lià tə nə. U twi tia yuu wa, sə ɐ jon cuna lià ba cuna wa. Yɪ twá nətu, ɐ cùgù cuna diàn ləzoni yuu wa.

⁴ Yɪ fwa kɪ nətu, sə kɪ pa nə wàni nə ya cígá tián ɐ yáá con, sə nə na diàn nə tɔn kɪ tə mama, Yɪ nii tə nə biri də, nə mɛ, sə nə tɔn. Kɪ mù nə pɪn, nə kúù tà nə tətə fira tə nə kəni nəba cwəŋə wa. Kɪ dān yɪ Yɪ-Siŋu tə nə kəni nəba cwəŋə wa.

⁵ Lià tə, ba nə yɪ ba tətə fira nə kəni ba cwəŋə wa, ba yáá tɔŋa ba pùé yokukwɪnan fira. Yá lià tə, ba nə yɪ Yɪ-Siŋu tə nə kəni cwəŋə nə, ba mù yɪ ba twá kɪ tə nə, Yɪ-Siŋu tə nə pìà.

⁶ Liù pubɔŋa nə wulə ɐ pùé yokukwɪnan fira yuu wa, ɐ yɪ ɐ vələ tian wa. Yá liù tə, ɐ pubɔŋa nə twá kɪ tə nə, Yɪ-Siŋu tə nə pìà, ɐ yɪ ɐ vələ mu wa, kɪ nə ba zwèe Yɪ con, də bican sió wa.

⁷ Liù tə nə tɔŋa ɐ pùé yokukwɪnan fira, ɐ yɪ Yɪ dɔŋɔ. U ba Yɪ nii tə zìlí, ɐ ga wàri kɪ ɐ zìlí tətə.

⁸ Lià tə, ba nə twá ba pùé yokukwɪnan fira nə, ba wàri Yɪ pùé ba poli.

⁹ Á mù kúù tà lià tə, á nə twá á pùé yokukwɪnan fira nə. Á mù dān yɪ á twá kɪ tə nə, Yɪ-Siŋu tə nə pìà, kɪ nə wulə də aba yɪrɪ.

Də liù nə ba Zwezi-Kərisə Siñu* tə jə, ʋ tà ʋ mù liù.

¹⁰ Á tətə yi kálú, sə á tɪ á cuna tə yiri. Yá á dān nə yi Zwezi-Kərisə lià tə, Yɪ pɪn á jì cígá tián ʋ yáá con. Kɪ mù yiri nə, Yɪ pɪn aba Siñu də mu.

¹¹ Yɪ nə pií ʋ bwin Zwezi-Kərisə ʋ li tian wa. Də ʋ Siñu tə dān nə wulə də aba, ʋ mù Yɪ tə, ʋ nə bwin Zwezi ʋ li tian wa, ʋ wá twá ʋ Siñu tə nə, kɪ nə wulə də aba, ʋ pa á yira tə nə mɛ, sə tə ti pií, tə na mu.

(Kolosə tián 3.1-6; Galasi tián 4.4-7; 1 Zwan 3.1-3; 2 Korentə tián 4.16-18; 5.1-5)

¹² À nubia-ba, nə mù dān yi ndə jɪɲa nə. Yá jɪɲi tə, kɪ nə wulə nə yuu wa, kɪ tà ləzoni pùé yokukwɪnan fira jɪɲi. Nə kúù wà mɛ, sə nə pií nə twá nə tətə pùé yokukwɪnan fira nə.

¹³ Á nə twá á tətə pùé yokukwɪnan fira nə, tian wá ja aba. Yá á nə twá Yɪ-Siñu tə nə, á pwèe á tián də á pùé fira tutɔnkukwɪnan tə, á wá ya mu wa, kɪ nə ba zwèe Yɪ con.

¹⁴ Kɪ dān pià kɪ bɪrɪ də, lià tə mama, Yɪ-Siñu tə nə kəni cwəɲə wa, yi Yɪ bia.

¹⁵ Yá Siñu tə, Yɪ nə pɪn aba, kɪ tà Siñu tə, kɪ nə wá pií kɪ kə aba ywəɲə tutɔnan wa, sə fən ja aba. Kɪ yi Siñu tə, kɪ nə pɪn, á jì Yɪ bia. Kɪ mù dān nə pɪn, nə wáá nə bonə Yɪ, nə wú: «Baba, nə nyina Yɪ!»

¹⁶ Yɪ-Siñu tə tətə bɪrɪ nəba nə waa con də, nə cígá yi Yɪ bia.

* **8:9 8.9** Də ba nə wú, Yɪ-Siñu, nə à yèé Zwezi-Kərisə Siñu, kɪ mama yi won nədu, Yɪ də Zwezi-Kərisə nə yi nədu tə yiri.

17 Də nə dǎn nə yɪ Yɪ bia, kʊ mɛ, sə nə ja tori
v con. Də nə nə sɛɛ nə twá Zwezi-Kərisə nə, nə
dó v cǎn tɛ, sə nə twá də wá, nə na dun, nə mù
də v mù wá tǎrì wiən tɛ, Yɪ nə kǎn nii, sə v pa
nəba.

Yɪ pìà, sə nə twá nə ya v dun tɛ wa

18 À mù con, à buɲa də, cǎn tɛ tɛ nə wulə tɛ
wa, síún mǎǵá kʊ tɛ wa, yɪ tɔtʊ dun tɛ nə, Yɪ
nə wá bɪrɪ nəba.

19 Wiən tɛ mama, Yɪ nə fwa tɛ dǎnì də bìbàrò,
mǎǵá tɛntɛ, Yɪ nə wá bɪrɪ v bia tɛ dun tɛ nəpon
nəpon.

20 Wiən tɛ mama, Yɪ nə fwa twi tɛ jì wiən tɛ
nə wá cʊɠv. Kʊ tà wiən tɛ tɛtɛ nə pìà kʊ nɛtv
tɛ, kʊ yɪ Yɪ nə pɪn, kʊ tʊn.

21 Də kʊ nɛtv mɛ, yala tɛ wulə tɛ pa wiən tɛ
mama nə, Yɪ nə fwa, v nə wá jon tɛ mama diàn
tɛ wa, tɛ nə cùgà tɛ yɪrɪ. Tɛ dǎn wá tɪnɪ tɛ tiàn,
ndə Yɪ bia tɛ nə tɪ ba tiàn v dun tɛ wa nɛtv.

22 Yá nə dǎn yèé də, zèn mama, wiən tɛ mama,
Yɪ nə fwa, wulə wɔwalv də cǎn wa, ndə kan nə
pìà v lɔrɪ biú, v ga ní.

23 Yá kʊ dǎn tà wiən tɛntɛ cɪcɪ, kʊ yɪ də nə mù
lìà tɛ mɛ, Yɪ nə kɛn v Sɪɲu tɛ nə bɪcǎnɪ wa. Nə
də yɪ nə ní nə waa con, nə ma dǎnì mǎǵá tɛ, nə
nə wá jì Yɪ bia cígá, sə Yɪ ga jon nə də nə yɪra
tɛ mama. Kʊ yɪ nɛtv nə də con, yá nə mù ga dí
yáá nə na Yɪ-Sɪɲu tɛ, ndə tɛntɛn won nə, Yɪ nə
pɪn nəba, kʊ nə bɪrɪ də, nə wá na wiən tɛ duən
tɛ mama.

24 Yɪ jon nəba, kʊ pa nə jə yala də, nə wá na
kʊ tɛ, v nə wá pa nəba. Yá liù nə jə won yala, v

nə twi ɔ na ku, ku ká tà yala yoo. Won tɛ, liù nə ni, ɔ kúú wàá yala ɔ kəni ku nə naaa?

²⁵ Yá nə yala tɛ nə yi nə ken won nə, nə nə ba ja, ku wá pa nə diàn ku də pínú.

²⁶ Ku tɛ də ku nə sùrí lá, Yɪ-Sɪɲu tɛ yàá bà ku san nəba, nə bwàni tɛ yiri. Nə yèrì won tɛ, nə mɛ, sɛ nə lòrì Yɪ con, nə yɪɲɪ máɲá wa. Yá Yɪ-Sɪɲu tɛ mù dǎn yàá jon nə yuu nə, ku lòrì Yɪ də ku ní, nii nə wàrì ku yoo ku maɲa.

²⁷ Yɪ də yèé ku tɛ nə wulə ləzwənə mama bɪcan wa, ɔ ga yèé ku tɛ, ɔ Sɪɲu tɛ nə pìà. Yɪ-Sɪɲu tɛ yi ku lòrì Yɪ ndə Yɪ nə pìà, sɛ ba lòrì wá nɛɔ, ku pɪn là tɛ nə, ba nə yi ɔ mù Yɪ nə ti.

(Efɛzə tián 1.3-12; Romə tián 5.1-11)

²⁸ Nə tɛ yèé də, Yɪ yàá fwa yoo mama, sɛ ku kwen là tɛ, ba nə swə ɔ mù Yɪ. Yɪ dí yáá ɔ tún cwəɲə, ɔ twá ku nə, ɔ ma kúrí ba mù là tɛntə.

²⁹ Yá ba mù là tɛntə, ɔ nə dí yáá ɔ kúrí, ɔ dí yáá ɔ kə ɔ sɪrí də, sɛ ɔ pa ba nyɪn də ɔ biù Zwezi tɛ. Ku nɛɔ dǎn wá pa, ɔ biù tɛ ya ɔ bikwɪa bɪa kapɔɔ wa.

³⁰ Là tɛ, Yɪ nə dí yáá ɔ kə ba sɪrí, ɔ dí yáá ɔ kúrí ba də. ɔ nə kúrí ba, ɔ pɪn ba jì cígá tián ɔ mù Yɪ yáá con. Yá ɔ nə pɪn ba jì cígá tián ɔ yáá con, ɔ dǎn pɪn ba ɔ dun tɛ də.

Yɪ sonu tɛ nə mɛ nɛɔ

³¹ Bèèè nə nə kúú wá swìn? Də Yɪ nə wulə də nəba, wàá nə wá zàn ɔ zɪɪ nə nə?

³² Yɪ wà ɔ biù tɛ tɛntə nə cì, ɔ dǎn ká dé càn tɛ. ɔ sèe ɔ yá wá ləzoni jìàn wa, ɔ pa ba gu wá

nə mama yuu yırı. Bèèèe dân nə kúú cìgà, sə v sùrí wiən tə mama v biú tə nə v pa nəba?

³³ Wàà nə wàá v bırı də, nə mù làà tə, Yıı nə kúrí, cùgù yoo v yáá con? Yıı tətə dân nə pın, nə jì cígá tián v yáá con.

³⁴ Wàà nə wàá nə búrà v búrì, sə v cùgù nəba? Zwezi-**Kərisə* tıga. Ku tə nə dwə, v pıı v bwin v nan tıan wa. Yá v dân wulə Yıı jızən† vən nə, v lòrì Yıı nə yuu yırı.

³⁵ Bèèèe won dân nə kúú wàá nəba, ku lı Zwezi-*Kərisə* sonu tə wa? Ku yı càn zənzən naaa? Nə à yèé pucunı naaa? Nə à yèé càn tə, làà nə kəni nəba tə wa naaa? Nə à yèé niən nə jə nəba naaa? Nə à yèé zırı nə jə nəba naaa? Nə à yèé yoo tə ku nə pıà nəba, sə ku gu naaa? Nə à yèé ba nə wá kə lagurı sùú nə bıan nə naaa?

³⁶ Ku púpúnı Yıı sagı tə wa, ku wú:
«Máná mama ba pıà ba gu nəba, n mù yırı. Ba ja nəba ba fwa ndə pee nə, ba nə ja vəli nangura diè wa».

³⁷ Yá yìèn təntə mama wa, nə yàá dé diàn tə nə dwə diàn yiri mama, ku twá də liú tə, v nə sónı nəba.

³⁸⁻³⁹ À mù zén à yèé də, cígá mama won tələ, ku nə wá lı nəba Yıı sonu tə wa, v nə twá nə **Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə* nə, v bırı nəba. Ku nə yı tıan, nə à yèé mı, nə à yèé **malıke*, nə à yèé wiən tə, tə nə dé diàn luv ku tə yuu wa, nə à yèé síún máná ku tə wiən tə, nə à yèé máná tə, ku nə wá bà wiən tə, nə à yèé diàn tián, nə à yèé lanworu diàn, nə à yèé tia yuu diàn, nə à yèé won don

† **8:34 8.34** Ka jèń pıú jızən vən nə yı dun bwálı.

mama, Yıı nə fwa, ku wàrì nəba ku lı Yıı sonu tə wa.

9

*Yıı kúrí Yızərayelə lià dwíí tə
(Romə tián 10.1)*

¹ À mù də Zwezi-**Kərisə* vwə duən nə, ku ga yı cígá nə, à wá swìn, à bá kúnı kúnkún. Yıı-**Sıııu* tə, ku nə wulə à pubuŋa wa, bırı də, ku yı cígá.

² À pùé cùgù zənzən, à yıra ga wiri mánjá mama.

³ Cígá mama à tətə yà swə, sə Yıı cùgù à mù, sə u ga pwèe à də Zwezi-*Kərisə* duən nə, də ku yà nə wá pa lià tə, ba nə luri à mù də ba mù mē dwíí nədu wa, ba ga yı à nubıa tə boli u yıra.

⁴ Ba mù nə yı **Yızərayelə* lià tə, Yıı nə kúrí, sə u pa ba jì u bıa. U bırı ba u dun tə. U jın **nimaru* də ba. U twá də **Moyizə* u pa ba u **nii* tə. U pın cwəŋə, sə ba tun ba pa wá. U kàn nikanan də ba.

⁵ Ba dwíí tə dəkuu yı ku nan nə nıbara-ba dwíí tə wa. Mə ba mù dwíí tə wa nə, ba luri Zwezi-*Kərisə* ndə ba nə luri ləzwənə nətu. U mù Zwezi-*Kərisə* təntə nə yı Yıı, u ga wulə tə mama yuu wa. Nə pıan dun mē wá mánjá də mánjá, ku nə ba zwèe. Amıına!

*Lìà tə, ba nə yı Yıı bıa cígá cígá
(Galasi tián 4.22-31)*

⁶ Ku tà à pìà, sə à bırı də, Yıı nikanı tə dān jigə tutu. Ku cígá wa nə, ku tà lià tə mama

Yizərayelə là tə nə luri, nə yí Yizərayelə là cígá cígá.

⁷ Yá ku ma tà là tə mama, ba nə luri ba *Abərahəmə† dwíí tə wa, nə yí v bía cígá cígá. Cígá, Yui swìn Abərahəmə con, v wú: «N wá twá də *Yizakə n na dwíí, ku bon n yiri».

⁸ Nəń, ku yoo təntə dən. Yui bía cígá cígá yí bía tə, ku nə twá də v nikanı tə, ba ma luri ba. Ku tà bía tə, bəe də kan nə pən duən nə, ba ma luri də ba tətə fira.

⁹ Á nəñə ku tə, Yui nə swìn v nikanı tə wa. U swìn, v wú: «Ku máná təntə tətə wa nə wá ku bà ku yí, à wá pìí à bà, də Sara luri biú».

¹⁰ Yá ku tà ku cici. Rebeka də luri yiywəe bələ nə nıbəe Yizakə nə.

¹¹⁻¹³ Də v tə wá yiywəe bələ təntə luri, sə ba fwa zəni, nə à yəé lwanı, Yui swìn v con, v wú: «Zunu tə wá jì nyánú tə tütònù. Ku yí ndə ku

nə púpúní Yui sagı tə wa, ku wú: «À sóní *Zwakəbə, à ga varı Esav à dugv».

Ku yoo təntə tun, sə ku pa ku tə, Yui nə dí yáá, v tanı v tún tə nii sú. Yui tətə nə yáá kúrí là tə. Ku tà ba tutunan nə yáá pa v kúrí ba, ku yí v tətə fira nə, v yáá twá v ma kúrí ba.

(Romə tián 11.22, 30-36)

¹⁴ Bèèèe nə nə kúú wá swìn? Ku pìà ku biri də, kunkun yìèn wulə Yui də con, naaa? Abada! Ku tà nətv!

¹⁵ Yui swìn *Moyizə con, v wú: «À wá dəri liù tə yinəgə zənzən, à nə pìà, sə à dəri v yinəgə

* **9:6 9.6-7** Yizərayelə là də Abərahəmə dwíí mē yí won nədv.

† **9:7 9.6-7** Yizərayelə là də Abərahəmə dwíí mē yí won nədv.

zənzən. À ga wá ya zəni à pa liù tə nə, à nə pià, sə à ya zəni à pa wá».

¹⁶ Ku nətu dàń biri də, Yı fira tə ba ləzoni fira nə twá. Tə ma kúv ba ba kajaŋa də nə twá. Tə yı tə twá də v mǝ Yı tətə, v nə dəri yinəgə zənzən.

¹⁷ Ku púpúní Yı sagı tə wa də, Yı swìn *Farawon con, v wú: «N yı à sını à tún mú piú, sə máŋá tə, n nə vıga à nii, sə à biri mú à diàn tə, sə à yırı zu luv mama wa».

¹⁸ Ku biri nəba də, Yı yàá dəri liù tə yinəgə zənzən, v nə pià, sə v dəri ku tíú yinəgə zənzən. Yá v yàá pa liù don də vı v mǝ Yı nii, ku ga yı Yı tətə nə pià ku nətu.

Yı kúrí là dwíé tə duən də wa

¹⁹ Ku wàá ku pın liù bwe nə, v wú: «Də ku nə yı nətu, bèèèe nə pın, Yı yàá caga là duən nii nə, ba nə fwa cuna yırı? Liù tǝlé v nə wàá yoo v fwa, də ku nə tà ku tə, Yı nə pià». Yá à mǝ wá le ku tíú, à wú:

²⁰ «N mǝ dàń nə yı wàá, v ma dı tǝtǝná nətu də Yı?» Liù nə ma wǝrú, wǝrú tə wàá ku tíú con ku swìn, ku wú: «Bèèèe nə pın, n ma nə nətən?»

²¹ Liù tə, v nə ma wǝrú tə, jə cwəŋə, sə v fwa ku tə, v nə pià də dǝ tə. U wàá dǝ tə v pwèe bǝlǝ, v tı ku vǝn don, v ma fwa wǝrú nəzəŋu, ba nə lı ba tún, ba ma tǝŋa dun tǝtǝnan. U ga tı ku don tə, v ma fwa wǝrú, ba nə ma tǝŋa dıŋ mama.

²² Yı yà pià v biri də, v lıŋa zaŋa, v ga jə diàn də. Yá v jın pínú zənzən də là tə, v lıŋa tə nə

zanja ba yuu wa, v yà nə me, sə v cùgò ba v pa, ba jén v yáá con míámíán.

²³ Ku máná nədu təntə wa, Yı yà pià, sə là tə lwarı v dun tə nə dáá zənzən nətu. U dəri là duən yinəgə zənzən, v ga dí yáá v tanı ba v tún, sə ba twá ba ya v dun təntə wa.

²⁴ Nə mù nə yı ba là təntə. Nə mama yı là tə, Yı nə kúrí, sə nə ya v là. Ku tà *Zwifə-ba dwíí tə cıci nə, v kúrí, v kúrí dwíé tə duən tə də.

²⁵ Ku yı ndə ku nə púpúnı Yı nii *sùsùnə Oze sagı tə wa, ku wú:

«Dwíí tə, ku yà nə tà à mù nyiən, síún nə, à wá bon ku à mù nyiən. Dwíí tə, à yà nə ba ku swə, síún nə, à wá bon ku dwíí tə, à dān nə swə ku.

²⁶ Yá bwálı tə nə, ba yà nə swın ba con də, ba tà à mù Yı là, ba dān wá bon ba, Yı tə, v nə wulə mıı wa, bıa».

²⁷ Yı nii sùsùnə *Ezayi də swın *Yızərayelə dwíí tə yoo, v bırı, v wú:

«Yızərayelə dwíí tə də nə swə ku wá yà dānı ndə mıı nii kasıı nə, ba là mancın cıci, nə Yı wá jon ba cuna wa.

²⁸ Ku tə Yı nə swın də, v wá fwa tia yuu wa, v bá dān v ma tın ku, v zwèe».

²⁹ Ezayi tə kúò dí yáá, v swın, v wú:

«Yı tə, v nə wulə tə me yuu wa, nə yà nə dwíí tə wa là duən, sə ba yà lá. Ku nə tà nətu, də nə yà jigə ndə *Sodomə tián də Gomərə tián nə».

(*Romə tián 10.3, 16-21; 3.19-29; Galasi tián 3.8-14*)

³⁰ Bèeèe nə nə kúù wá swìn? Làà tə, ba nə tà Zwifə-ba mù yà ba ba tián kálú, sə ba ya cígá tián Yı yáá con. Yá síún nə, ba jigə cígá tián Yı yáá con, ba nə keni ba waa Zwezi-Kərisə nə yırı.

³¹ Yá Yızerayelə làà tə mù yà yı ba kálú ba tián, sə ba twá Yı *nii tə nə, sə ba ma ya cígá tián Yı yáá con. Yá ba wà wàní ba twá Yı nii tə nə, ndə ku nə me nətə, ba va ba yí ku yígúró.

³² Bèeèe dân nə pın, ba wà cígá tián jì Yı yáá con? Yızerayelə làà yà pìà ba twá ba tutunan nə, ba ma jì cígá tián Yı yáá con, yá ba ga kúù wà ba waa ken Yı nə. Ku mù nə pın, ba vı liù tə, Yı nə tun, ndə làà nə bwın ba tián kapan tə nə, ba tı.

³³ Ku púpúní Yı sagı tə wa, ku wó:
«Nèñ à tún kapan Siyon‡ nə, làà nə mà ba nəe ku nə, ba twı. Ku yı kapan tə, ku nə pın làà dıga cwəŋə, ba jén. Yá liù tə, ı nə keni ı waa liù tə nə, Yı nə tun, cavıra ba yí ku tíú».

10

(Romə tián 9.1-5; Galasi tián 3.21-29)

¹ À nubıa-ba, à swə zənzən à waa con, sə Yı jon *Zwifə-ba mama ba cuna wa. À dân ga lòrì Yı ku yoo təntə yırı.

² À wàà à swìn də, ba kəni ba kajaŋa mama, sə ba wàní ba tun ba pa Yı nə. Yá ba dân nə yèrì cwəŋə tə, ba nə me, sə ba twá ba ma tun ku.

³ Ba wà lwarı nətə tə, Yı nə yáá pa liù jì cígá tíú ı mù Yı yáá con. Ku dân pın, ba pìà ba

‡ 9:33 9.33 Siyon yı paan tə, Zwerizalemə nə lwè ku yuu wa, yırı nədwan.

təntian cwəŋə, sə ba ma wàní ba jì cígá tián Yı yáá con. Yá ba ga vı, sə ba twá Yı cwəŋə tə mù.

⁴ Zwezi-**Kərisə* twi v pa Yı **nii* tə, v nə pın **Moyizə* nə, cwəŋə tə yí kú yígúré. U fwa nətu, sə Yı pa liù tə mama, v nə ken v waa v mù Zwezi-*Kərisə* nə, jì cígá tiú Yı yáá con.

⁵ Máná don wa, Moyizə nə púpúní Yı nii tə, v bırı nətu liù nə mə, sə v twá kú nə, v ma jì cígá tiú Yı yáá con. U púpúní kú, v wú: «Liù tə mama, v nə twá Yı nii tə mama nə, kú tiú wá na mı».

⁶ Yá kú dăn nə yı nətu tə, liù nə kəni v waa Yı nə, v ma jì cígá tiú v mù Yı yáá con, kú púpúní Yı sagı tə wa, kú wú: «Dăn ká swın n waa con, n wú: <Wàà nə wá dı Yı **sàń* nə?> Kú dən nə yı: Wàà nə wá dı v bon Zwezi-*Kərisə*, sə v cú?

⁷ Nə à yəə: Dăn ká swın n waa con də, n wú: <Wàà nə wá cú tia dən nə?> Kú dən nə yı: Wàà nə wá cú tia dən, v bon Zwezi-*Kərisə*, sə v bwin v nan tian wa?

⁸ Yá kú púpúní Yı sagı tə wa, kú wú: <Yı sugv tə bwələ n yıra. Kú wulə n nii wa, kú ga wulə n bican də wa>» Mə kú sugv təntə nə, nə kàrì nə bırı là nə, nə ga swın ba con, sə ba kə ba waa Zwezi-*Kərisə* nə wuuu.

⁹ Də n nə swın n bırı n nii wa də, Zwezi-*Kərisə* yı **Yuu-Tiu* là yáá con, n nə kə n waa v nə, n ga pa cígá də, Yı bwin wá v lı tıga wa, Yı wá jon mú.

¹⁰ Kú yı cígá, də n nə ken n waa Zwezi-*Kərisə* nə, Yı wá pa n jì cígá tiú v mù Yı yáá con. Də n nə kúə swın n bırı n nii wa də, Zwezi-*Kərisə* yı Yuu-Tiu là yáá con, Yı wá jon mú.

11 Ku yi ndə ku nə púpúní Yü sagı tə wa, ku wú:

«Lìu tə mama, ʋ nə ken ʋ waa Zwezi-Kərisə nə, cavıra bá yí wá».

12 Mə ku yi nətu ku pa dwíé tə mama nə. Ba tə nə yi Zwifə-ba, də ba tə nə yi *Gərekə-ba. Ba mama Yüu-Tiu yi nədu. ʋ mü nə tərì ʋ jijə tə, ʋ pın là tə mama nə, ba nə bonə ba kəni ʋ nə.

13 Ku yi ndə ku nə púpúní Yü sagı tə wa, ku wú: «Lìu tə mama, ʋ nə bonə ʋ kəni Yüu-Tiu yırı tə nə, Yüu-Tiu wá jon ku tíú».

Yızərayelə là wà Zwezi-Kərisə suywángú tə sèe

(Marəkə 16.15-16; Tətvnan 13.45-49)

14 Yá ku dān yi ku wá twá nətə, lìu ma bon ʋ kə *Yüu-Tiu nə, də ʋ nə wà ʋ waa ken ʋ nə? Lìu wá fwa nətə, ʋ ma kə ʋ waa Yüu-Tiu nə, də ʋ nə wà nì də, ba swìn Yüu-Tiu yoo? Lìu wá fwa nətə, ʋ ma nì də, ba swìn Yüu-Tiu yoo, də lìu nə təlél, sə ʋ swìn ku ʋ bırı?

15 Lìu wá fwa nətə, ba swìn ku ba bırı, də ba nə wà ba tun? Ku púpúní Yü sagı tə wa, ku wú: «Lìu tə, ba nə swìn suywángú tə ba bırı, ba vèli jə pupwən».

16 Ba mama dān ga nə wà Yü suywángú tə nii zílí. Yü nii *sùsùnù *Ezayi də swìn ku yoo, ʋ wú: «Yüu-Tiu, wàa nə pın cígá nə suywángú tə nə?»

17 Ku nətu bırı də, ka kə waa Zwezi-*Kərisə nə, yi ku yáá twá də ku tə, lìu nə yáá nì, də ba swìn ba bırı. Yá ku suywángú təntə nə yi Zwezi-Kərisə suywángú tə.

18 À dǎn pǐà, sǎ à bwe à jén: ku yí *Zwifə-ba wà ku sugu tǎntə nì naaa? Ba nì ku zəni! Ku púpúní Yü sagı tǎ wa, ku wú:

«Ba nì *tuntuna tǎ sugu tia yuu bwálí mama. Ba sùràn tǎ ga va tǎ yí luv yígúré».

19 À tǎ kúu pǐà, sǎ à bwe à jén: Zwifə-ba yí ba cígá yà wà ku nǝtu lwarı, naaa? Yü dí yáá v pa *Moyizə swìn, v wú:

«À wá pa là tǎ, à yà nǝ ba jǎlə ndə dwíí nǝ, yimən ja aba. À wá pa á lıŋa zàn là tǎ yuu wa, ba tǎ nǝ ba yǝnu jǎ».

20 Ku mù nǝ, Yü nii sùsùnǝ Ezayi də jın wudıv, v swìn Yü yoo, v wú:

«Là tǎ, ba yà nǝ ba nǝ pǐà, mǎ ba mù là tǎntə nǝ nı nǝ. À bırı à tián là tǎ nǝ, ba yà nǝ ba bonǝ ba kəni à nǝ».

21 Yá Yü swìn Yızərayelə là tǎ mù yoo, v wú:

«Dıın mama, ku nǝ zıgı jıjı ku va ku yí tıtın, à yáá te à jıın á dwíí don con, yá ku vı, sǎ ku sèe à nii, yá ku ga zıga à nǝ».

11

*Yü wà Yızərayelə là dwíí tǎ vı v dugv
(Romə tián 9.31-33)*

1 À dǎn bwe, sǎ à jén: Yü yí v vıga v tǎtə dwíí tǎ naaa? Abada! Ku tǎ nǝtu! À də tǎtə yí *Yızərayelə là bıú. À yí *Abərahəmə nǎú, Benzəwamen dwíí dəkuu tǎ wa liú.

2 Yü wà v tǎtə dwíí tǎ, v nǝ kúrí fuən fuən, vı v dugv, abada. Á yèé ku tǎ, Yü sagı tǎ nǝ swìn

Eli yuu wa, mánǵá tə wa, ʋ nə caga Yui ʋ biri də, Yizərayelə lià tə wà zəni fwa.

³ U swìn, ʋ wú: «*Yuu-Tiu ba gwa n nii *sùsùnà tə, ba mà n *jonǵi kúré tə ba dǵ. À mù cǵcǵ dǵn nə ga, yá ba ga tə pià, sə ba gǵ à də».

⁴ Bèèèe nə Yui dǵn le wá? Yui le wá ʋ wú: «À li bara mùrù barpe (7 000), à tún vǵn nə, à nə ti ba. Lià tǵntə tə wà nadwana yuu twǵ kǵnkǵn yui tə, ba nə boǵə <Baalə>, yáá con, ba ma jun wá».

⁵ Zǵn kǵ tə də yi ndə kǵ nə. Lià mancǵn tə wulə Yui nə twá ʋ pubwanʋ tə nə, ʋ kúrí ba.

⁶ Yá kǵ dǵn nə yi Yui pubwanʋ, tə nə pǵn ʋ kúrí ba, kǵ biri də, kǵ tà ba tutǵǵi yiri. Də kǵ yà nə yi ba tutǵǵi yiri, Yui pubwanʋ tə yà bá ja dǵn.

⁷ Kǵ dǵn nə yi bèèèe? Won tə Yizərayelə lià yà nə pià, ba wà kǵ nǵ. Yá lià mancǵn tə, Yui nə kúrí Yizərayelə lià tə wa, ba mù nǵ kǵ tə, ba nə pià. Ba duǵn də yun yà dà,

⁸ ndə kǵ nə pǵpǵnǵ Yui sagǵ tə wa, kǵ wú:

«Də zǵn mama, Yui pǵn ba pubǵǵa tə dwèe. U pǵé ba yǵá nə, ba dǵn ká na. U swìn ba zǵan, ba dǵn ká nǵ».

⁹ Pǵú Davidə də swìn, ʋ wú:

«Pa ba cǵnǵ tə, ba nə dé jǵ won, kǵ ja ba, ndə ba nə ken nyǵǵ, ba ma ja ganǵǵ nǵtǵ. Pa tə cǵnǵ tǵntə ya ndə buʋ nə, sə ba tu kǵ wa. Pa ba na cǵn zǵnzǵn, kǵ dǵn nə.

¹⁰ Pa ba yǵá jén, ba dǵn ká na lá. Kə cǵn ba nə zǵnzǵn, n ga pa ba kwá tia, mǵǵá mama».

¹¹ À dǵn bwe, sə à jǵn: Zwifə-ba mà ba naa nə ba tu, sə ba kúv dǵn ká pǵǵ ba zǵn mǵámǵán naaa? Abada! Kǵ tà nǵtǵ! Yá Zwifə-ba nə vǵga

Yü *nii tē, ba ga tu tē, dān nə pın, Yü pıi v jon dwié duən ba cuna wa. Yü fwa ku nətə, sə v pa, ku wugwıv ja Yızərayelə là tē.

¹² Ba nə vıga Yü nii tē, ba ga tu tē pın, Yü fwa zəni zənzən là tē mama yıra. Zwifə-ba kwın ku tē nə, ba yà nə mə, sə ba na, ku ga pa Yü fwa zəni zənzən dwié tē duən tē mama, ba nə tà Zwifə-ba yıra. Ku nətə dān bıri dē, máná tē, Zwifə-ba mama nə wá pıi ba bà, Yü zəni tē dān wá kwen ku sırı.

Nətə Yü nə jon là tē, ba nə tà Zwifə-ba ba cuna wa

(1 Korəntə tián 4.7; 10.11-12)

¹³ Síún nə, à dān pià, sə à swın á mù là tē, á nə tà *Zwifə-ba con. À yı Yü *tuntunv, v nə tun á mù là tē, á nə tà Zwifə-ba con. À jələ dē tutuı təntə, Yü nə pın nə, jə dēn ku doni won mama.

¹⁴ À swın ku tutuı təntə yoo Zwifə-ba con, sə à pa ku wugwıv ja à dwíi tián Zwifə-ba, sə ku pa ba duən pıi ba bà Yü con, sə v jon ba ba cuna wa.

¹⁵ Máná tē, Yü nə dugv Zwifə-ba vən nə, v mù dē dwié tē duən tē mama là luv wa, pıi ba kē duən yuu. Yá máná tē, Yü nə wá pıi v ja Zwifə-ba v kē v con, ku dān wá ya nətə? Ku wá ya ndē là yà nə tıga, yá ba dān ga pıi ba bwin ba nan.

¹⁶ Nə yèé dē, ba nə pın dipen təntən kukuu Yü nə, ku pià ku bıri dē, dipen tē mama dān yı Yü nə tı. Ba nə kúv pın wá tıú dagalv, ku pià ku bıri dē, ku nəe tē dē yı v mù nə tı.

¹⁷ *Yızərayelə là yı ndē sán tıú nə, Yü nə cwen. Yá v ga gwəııə ku nəe duən v dugv. N

mù liù tə, n nə tà Zwifə, n yɪ ndə gau con tiú nə, Yɪ nə gwəŋə kʊ nɛɛ, ʋ ja bà ʋ vwa ʋ marɪ sàń tiú tə, nɛɛ tə bwálí nə. Nɛɛ təntə də dǎń twá tə vaŋa tiú tə níá tə, ndə kʊ tətə nɛɛ tə nə, tə yà nə ga kʊ yuu wa*.

¹⁸ Yá dǎń ká ywǎń kʊ yoo təntə, n ma fwa fwíə Zwifə-ba yáá con, ba nə yɪ ndə sǎń tiú nɛɛ nə, ba gwəŋə ba dʊɡʊ. Də n nə fwa fwíə nətʊ, sə n lwarɪ də, tiú dagalan nə pɪn dìǎn kʊ nɛɛ nə, kʊ tà kʊ nɛɛ nə pɪn dìǎn kʊ dagalan nə.

¹⁹ N wǎá n swǐn, n wú: «Yɪ dʊɡʊ Zwifə-ba duən vǎn nə, ndə ʋ nə gwəŋə sǎń tiú nɛɛ ʋ dʊɡʊ, sə ʋ ga ja à mù ʋ kə ʋ con, ndə ʋ nə gwəŋə gau tiú nɛɛ, ʋ vwa ʋ marɪ sǎń tiú yɪra nətʊ».

²⁰ Kʊ yɪ cíɡá. Zwifə-ba yɪ ndə tiú nɛɛ nə, Yɪ nə gwəŋə ʋ dʊɡʊ, ba nə wà ba waa ken ʋ nə tə yɪrɪ. N mù yɪ ndə gau tiú naa nə, Yɪ nə gwəŋə ʋ vwa ʋ marɪ sǎń tiú yɪra, n nə kenɪ n waa ʋ nə wuuu yɪrɪ. Dǎń ká ywǎń kʊ nətʊ, n ma fwa fwíə. N yɪ n mɛ, sə zùrɪ n yɪra!

²¹ Də Yɪ nə wà Zwifə-ba yá, ba mù yà ga nə yɪ sǎń tiú tə nɛɛ tətə, n buŋa də, ʋ wǎrɪ kʊ ʋ tɔŋa n mù yɪra naaa?

²² Cʊɡʊ yəbə, Yɪ yɪ wɔyɔwɔnyɪən, ʋ yoo cà də. Yɪ yoo cà là tə yuu wa, ba nə mà ba naa nə ba ga tʊ. Yá ʋ waa ywǎn n mù yuu wa, də n nə wà pǐɪ n yá ʋ cwəŋə tə. Yá n dǎń nə pǐɪ n yá Yɪ cwəŋə tə, ʋ wá gwəŋə n də ʋ dʊɡʊ vǎn nə, ndə tiú naa nə.

* **11:17 11.17** Kʊ yɪ tiú, ba nə gwəŋə kʊ don naa, ba vwa kʊ yɪra, tə ga nu tə marɪ duən nə. Kʊ mù tiú təntə bɪa zɪŋɔ mǎŋá nə yí, kʊ dǎń wá zɪn tiú tə, ba nə gwəŋə kʊ naa tə bɪa.

23 Ba mù Zwifə-ba nə me máná don wa, ba pií ba kə ba waa Yıı nə, ɔ jə dián, sə ɔ pií ɔ kə ba, ba bwálí tə nə, ba yà nə wulə. Ku yı ndə ba nə gwəŋə tiú nəe, ba ga pií ba vwa tə ba marı tə bwálí nə.

24 N mù liú tə, n nə tà Zwifə, n yı ndə gau tiú nəe nə, Yıı nə gwəŋə ɔ ja bà, ɔ vwa ɔ marı sán tiú yıra. Də Yıı nə wání ɔ tun yoo, nətu liú mama yáá nə ba tɔŋa tián yıra, n me, sə n lwarı də, Yıı tə wáá Zwifə-ba ɔ pií ɔ kəni ba bwálí nə. Mə ba mù yà nə yı sán tiú tə nəe tətə.

Yıı wá jon Yızərayelə dwíí tə ba cuna wa máná don wa

25 À nubıa-ba, à pià, sə á lwarı cígá tə, ku nə sègə, sə á dànà ká bún də, á yı yənu tián. Cígá təntə nə yı *Yızərayelə là tə vən don yun yın dián. Yá ku wá ya nətu wuuu, ku va ku yí máná tə wa, dwíé tə duən là tə, ba nə tà *Zwifə-ba, yá ba ga kəni ba waa Yıı nə, nii nə wá cé.

26 Ku mù təntə kwa nə, Yıı dān wá jon Yızərayelə là tə mama ba cuna wa, ndə ku nə púpúnı Yıı sagı tə wa, ku wú:

«Liú tə, ɔ nə joŋə là ba cuna wa, wá nan Siyon†
 ɔ bà. À mù nə wá pa *Zwakəbə‡ dwíí tə
 là tə twá à nə.

27 Nəń *nimarɔ tə, à nə wá tún à mù də ba pwərə wa, máná tə, à nə wá kwen ba cuna tə à lı».

† 11:26 11.26 Siyon yı paan tə, *Zwerizalemə nə lwə ku yuu wa, yırı nədwan. ‡ 11:26 11.26 Zwakəbə yı dwíé dəkuren fugə bələ nyina. Yıı pın wá yırı don, ku mù nə yı Yızərayelə. Zwakəbə yırı tə Yızərayelə dwíí tə mama yoo ku swın, sagı tə bwálí ku tə wa.

28-29 Zwifə-ba vıga Yıı suywánú tə, ku pa ba jì Yıı duŋa. Ku yi nətu, sə ku pa Yıı jon á mù làà tə, á nə tà Zwifə-ba, á cuna wa. Yıı nə pın won, v kúù ba pıı v jonə ku. Yá v nə kúrí liù, v ba v nii pıı v kwàní. Yá Yıı yà kúrí ba, sə ba ya v mù nyien. U kàn nii də ba nıbara tə, ku mù nə pın, v tə ma swə ba.

30 Máná don wa, á mù làà tə, á nə tà Zwifə-ba, á yà ba Yıı nii zılı. Yá síún nə, Yıı dəri á yinəgə zənzən, Zwifə-ba nə vıga v nii tə yırı.

31 Zwifə-ba də con, mə ku wá ya nətu. Síún nə, ba ba Yıı nii zılı, ku pa Yıı pıı v dəri á yinəgə zənzən. Yá máná don dān wá bà, ba də nə wá pıı ba kə ba waa Yıı nə, sə v ga dəri ba yinəgə zənzən.

32 Yıı dān nə pın ləzoni tə mama lwarı də, ba ba v nii zılı, sə v ga wàní v dəri ba yinəgə zənzən.

Yıı dáá, v doni won mama!

33 Cígá mama, Yıı dáá zənzən! U wubɔŋa tə də v yənu tə dēn lù zənzən. Liù mama wàrí Yıı conjı tə də nətu tə, Yıı nə buri là bura, v lwarı.

34 Ku yi ndə ku nə púpúnı Yıı sagı tə wa, ku wó: «Wàà nə yèé ku tə *Yuu-Tiu nə buŋa? Wàà nə wàá wá n kwè?»

35 Wàà nə wàní v dí yáá v pa won Yıı nə, sə ku pa Yıı də pıı, v ɲwín ku tíú ku yırı?

36 Cígá, wiən tə mama nan v mù. Wiən tə mama yi v mù nə, tə twá tə ma wulə, tə ga yi v mù nə ti. Nə pian dun Yıı nə, máná də máná, ku nə ba zwèe! Amuna!

12

*Nətv Kərisə lià nə mɛ, sə ba ya
(1 Korəntə tián 6.19-20; Efəzə tián 4.1-16; 1
Piyeə 4.10-11)*

¹ À nubia-ba, à pià, sə à kwè aba, Yı nə dəri nə yinəgə tə yırı. Á pian á tián Yı nə, ndə won nə, ba nə ma fwa *jonji. Də á nə fwa nətv, ku jonji təntə yı ndə á mıı nə, á pın Yı nə, yá ku ga wá poli v pùé zənzən. Mə ku mù nə yı cígá cígá bürà, á nə bwı Yı nə.

² Á kúò dànà ká twá luv wiən fıra nə. Á kənə diàn, sə Yı pa aba pubundura, sə ku pa á mıı tə lwàń. Ku mù nə wá pa á yəni ku tə, Yı nə pià. Yı pià, ku tə nə ziən, ku tə nə poli v pùé, də ku tə nə yı cígá.

³ Yı twá v pubwanv tə nə, v pa à jì v tütùnù. Ku mù nə pın, à wàá á liù mama con à swìn, sə v dàn ká kə v tián bwálí tə nə, v nə wà lá yí. Yá á liù mama dahn mɛ, sə v bún, v lwarı won tə, Yı nə tərì v pa wá, ku twá də v waa tə, v nə kən Yı nə.

⁴ Ləzwənə yıra tə mama yı won nədv, ku ga jə nandaran tə nə dáá. Yá nandoo mama də ga jə ku tutuɲi, ku nə ba nyın də ku don tutuɲi.

⁵ Mə ku yı nətv nə də con, nə nə yı Zwezi-*Kərisə lià tə. Nə dáá, nə ga yı yıra nədv. Yá nə dahn marı duən nə, ndə nandaran tə nə marı duən nə nətv.

⁶ Yı twá v pubwanv tə nə, v pa tarpınan yirə yirə nə liù mama nə. Də Yı nə pın mú tarpıvn, sə n wàní v nii sùràn n jon n swìn, n mɛ, sə n

twá n waa tə nə, n nə ken Yıı nə, n ma swìn tə sùràn təntə.

⁷ Də Yıı nə pın mú tarpıv, sə n tun, n pa ba duən nə, sə n twá kú nə, n tun n pa ba. Də Yıı nə pın mú tarpıv, sə n kàrì là duən, sə n kàrì ba.

⁸ Də Yıı nə pın mú tarpıv, sə n kwè là, sə n kwè ba. Də Yıı nə pın mú tarpıv, sə n pa wiən là nə, sə n pa tə ba də n waa mama. Də Yıı nə pın mú tarpıv, sə n ya yáá tíú, sə n tun kú yoo tə də yawala. Də Yıı nə pın mú tarpıv, sə n dərì là yinəgə zənzən, sə n tun kú yoo tə də pupwən.

(1 Piyerə 3.8-12; 4.7-9; Matie 5.38-48)

⁹ Á swéné là tə cígá cígá də á waa mama. Á pian lwanı ya á culu. Á vwie á tián won tə nə, kú nə zien.

¹⁰ Á dän swéné duən cígá cígá də á waa mama, ndə nubıa nə me, sə ba sónı duən nətv. Á kənə kajaɲa, sə á liú mama zılı v don v doni!

¹¹ Á bıbara á tun á pa *Yuu-Tiu nə də á waa mama! Á dänà ká pa yayıa zv aba!

¹² Á fwa pupwən máná mama, yala tə yıı, á nə jə Yıı con. Á jana pínú càn tə wa, á ga jın Yıı máná mama.

¹³ Á pian wiən là tə nə, ba nə yı Kərisə nə tı, ba ga ba won jə, sə ba ma san ba tián nə. Ba tə, ba nə twi ba zırı á diè wa, sə á sèe á ja ba zəni.

¹⁴ Á lwərə Yıı, sə v fwa zəni là tə yıra, ba nə kəni aba càn wa. Á dänà ká lòrì Yıı, sə v cùgù ba.

15 Də là tə nə wulə pupwən wa, sə á də ya pupwən wa də ba. Ba nə kúv yí ba wulə kwirə wa, sə á də kwi də ba.

16 Á pian á pubuŋa ya nəv duən yuu wa. Á dānā ká piā dun bwálí, á pa á tiān nə. Yá á dān muŋə á tiān duən yáá con, sə ku pa á wānī á tun tutunbii tətə. Á dānā ká bün á waa con də, á yí yənu tiān.

17 Liū mama nə fwa lwaní á yira, á dānā ká fwa lwaní, á ma ŋwín ku tiú. Á kənə diān, sə á fwa ku tə nə ziēn là tə mama yáá con.

18 Á kənə diān, á fwa ku tə mama, á nə wāá, sə á mù də là tə ya duən nə də bican sié, də ku nəv yà nə wāá ku tuŋa.

19 Á nubisoni-ba, á mù dānā ká bün, sə á tun lwaní, á ma ŋwín là tə, ba nə tuŋa lwaní á yira. Á dān yá ba, sə Yü luŋa zān ba yuu wa. Ku yoo tētə púpúní Yü sagí tə wa: «Yuu-Tiu swìn, v wú: À mù nə wá kə ba cān wa, à ma ŋwín lwaní tə, ba nə tun á yira».

20 Ku tə nə kúv ziēn ku doni, ku púpúní Yü sagí tə wa, ku wú:

«Də niēn dān nə jə n duŋv, sə n pa wá wodiū, sə v dé. Nanyuní nə kúv jə wá, sə n pa wá níá, sə v nyv. Də n nə fwa nəv, ku yí ndə mēncala* nə, n tuŋə v yuu wa».

21 Dān ká duŋv n tiān n pa lwaní dé diān n yuu wa. Tun zēnī mājā mama, sə n mù nə wānī, n dé diān lwaní yuu wa.

* **12:20 12.20** Ku dān nə yí, də n nə fwa nəv, cavira wá ja ku tiú.

13

*Á zìlǎ á luv nii yun tián tǎ nii!
(1 Piyerə 2.13-17; Likə 20.20-26)*

¹ Yun tián tǎ mama, ba nə wulə á luv nii tǎ yuu wa, yǐ Yǐ nə tún ba. Yá ku dǎn yǐ Yǐ nə pǐn, ba wulə á yuu wa. Ku tà ba tǣtǣ diàn nə pǐn, ba wulə á yuu wa. Ku mù nə pǐn, á liù mama mǣ, sǎ ʋ zǐlǐ yun tián tǎ nii, ba nə wulə á luv nii tǎ yuu wa.

² Liù dǎn nə vǐga yun tián tǣntǣ nii, ku yǐ ku tǣ, Yǐ nə tún tǣ nii nə ʋ vǐga. Yá lià tǣ, ba nə vǐ ku nətv tǣ nii, ba wá bǔrǐ ku tián bǔrà ku yǐrǐ, ba ga cǔgǔ ba.

³ Lià tǣ, ba nə tǔŋa zǣni, wà mǣ, sǎ ba dǣri yun tián tǣntǣ fǣn. Ku yǐ liù tǣ, ʋ nə tǔŋa yolwana, nə mǣ, sǎ ʋ dǣri ba fǣn. Dǣ n mù nə ba pǐà, sǎ yun tián tǣ fǣn ja mú, n mǣ, sǎ n fwa zǣnǐ, sǎ ku pa ba bu n nə.

⁴ Ba mù yun tián tǣntǣ yǐ ba tǔŋa ba pǐn Yǐ nə, ba pǐà, sǎ ba san mú, sǎ n fwa zǣnǐ. Yá n dǎn nə tǔn yolwan, n mǣ, sǎ n dǣri ba fǣn. Ku tà tutv, Yǐ ma pa ba kǣ diàn ba jǐàn wa. Ba yǐ ba tǔŋa ba pǐn Yǐ nə, sǎ ba kǣ lià tǣ, ba nə tǔŋa yolwana tǣ cǎn wa, sǎ ku bǐrǐ dǣ, Yǐ lǐŋa zaŋa ba yuu wa.

⁵ Ku mù tǣntǣ yǐrǐ, n mǣ, sǎ n zǐlǐ ba nii. Ku tà Yǐ lǐŋa tǣ cǐcǐ yǐrǐ, nə pǐn n mǣ, sǎ n zǐlǐ ba nii. Zǐlǐ ba nii, n tǣtǣ nə yǣǣ n pubŋa wa dǣ, n mǣ, sǎ n zǐlǐ ba nii tǣ yǐrǐ.

⁶ Mǣ ku mù yoo tǣntǣ yǐrǐ nə, á ma ŋwín lanpwǣrǣn tǣ dǣ. Yá yun tián tǣntǣ, ba nə jonǣ

tə lanpwərən təntə, də yɪ ba tuŋa ba pɪn Yɪ nə ku tutuŋi təntə wa.

⁷ Á ɲwíán ku tə, á nə mɛ, sə á ɲwín á pa ba liù mama nə. Ku nə kúv yɪ ba tə, ba nə joŋə á wiən yuu ɲwírán, sə á ɲwín tə də á pa ba. Ku nə yɪ là tə, ba nə lé á yuu lanpoo tə, á ɲwíán ku á pa ba. Ku nə yɪ là tə, ba nə mɛ, sə á zílí ba, sə á zílí ba zəni. Ku nə yɪ là tə, ba nə mɛ, sə á pa ba dun, sə á pa ba dun zəni.

Nə swəné duən

(Matie 22.35-40; 1 Zwan 3.11-23)

⁸ Á dànà ká pa liù mama juŋi ya á yuu wa. Juŋi tə ku nə mɛ, sə ku ya á yuu wa, ku mù nə yɪ, sə á sóní duən á súrí lá. Liù tə, v nə swə v duən tə, v zílí Yɪ *nii yìèn tə mama, v nə pɪn *Moyizə nə.

⁹ Yɪ pɪn nii nəba, v wú: «Dàn ká cwàrì, dàn ká gu liù, dàn ká ɲv, dàn ká pa n yìi zv liù won». Yɪ nii tə yìèn təntə, də tə duən tə mama, yɪ tə wulə yoo nədv ku tə wa, ku mù nə yɪ: «Sóní n don, ndə n tətə nə!»

¹⁰ Də liù nə swə v don, v bá wàní v fwa lwanɪ v yɪra. Ku dàn bɪrɪ də, liù nə swə v don, v zílí Yɪ nii tə mama.

Á kənə á sírí á diàn Zwezi-Kərisə nə pù v biàn tə

(Efɛzə tián 5.8-18)

¹¹ Á kənə diàn nəv, á nə yèé máŋá tə, á nə wulə ku wa zèn ku tə yɪrɪ. Súv nə, máŋá yí, sə á súrí á yíá, á zàn dwɪan nə. Máŋá tə nə nə ken nə waa Zwezi-*Kərisə nə, də máŋá yà tə ɲúná,

sə Yui bà v jon nəba. Yá síún nə máná dàń bwələ, sə Yui tun ku.

¹² Máná ga mancın, ndə tia nə bwələ purv, yá yikunu dàń wá zwèe. Nə dàń dɔga yikunu wa tutunkukwınan tə. Nə dàń mə, sə nə ja Yui diàn tə, ndə kwatara zıla nə, sə nə wàńí nə twá poni cwəŋə tə.

¹³ Nə dàń pian nə tutunɛɛ ya zəni, ndə liù nə mə, sə v ya nətv poni wa. Nə dàna ká jèń duən nə, nə nyv swana nə bubunı. Nə à yèé nə dé wodirən zənzən, nə ja lɛ. Nə à yèé nə cwàrì də duən. Nə dàna ká jèń duən nə, nə ma tun yìèn gurə gurə, nə à yèé nə dı jara də duən. Nə dàna ká pa wɔgwıv ja nəba.

¹⁴ Á pian, á ya ndə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə. Á kúv dàna ká pıı á bún á pùé fira yokukwınan tə yoo, á yà nə swə tə fāŋv, sə ku pa á pıı á fwa tə.

14

Nə wà mə, sə nə cəgə duən

(1 Korəntə tián 4.3-5; 10.23-33; Romə tián 15.1-7)

¹ Á sìá, sə *Kərisə là tə, ba nə ba diàn jə Yui cwəŋə tə wa, yà á púlí tə wa. Á dàna ká fwa tótóná ku tə yuu wa, ba nə buŋa ba waa con.

² Liù don wulə, v mù nə ba won mama culi, v mù dé tə mama. Yá v don də wulə, v nə ba diàn jə Yui cwəŋə tə wa, ku pa v mù ba won don dé, də ku nə tà davuran cıı.

³ Liù tə, v nə ba won mama culi, dân ká gwiən liù tə, v nə ba wiən duən dé. Liù tə də, v nə ba

wiən duən dé, dàn ká cəgə v tə, v nə ba won mama culi, Yı nə sèe v də tə yırı.

⁴ N mù nə yı wàà, n ma cəgə *Yuu-Tiu tùtònù? Də nə Yuu-Tiu tùtònù nə fwa zəni, nə à yèé v nə fwa lwanı, ku ywàŋá nə Yuu-Tiu, v nə tı wá. Ku ba mú ywàŋá. Yá nə Yuu-Tiu tùtònù fwa zəni, nə Yuu-Tiu nə wàá v pın v fwa zəni tə yırı.

⁵ Lìà duən buŋa də, dıın don wulə, ku nə dwə dıan tə duən. Yá lìà duən də ga buŋa də, dıan tə mama yı won nədu. Ba liù mama dān nə mē, sə v lwarı ku tə, v nə buŋa v waa con, cígá cígá.

⁶ Liù tə, v nə kəni dun dıın don nə, v doni dıan tə duən, v yı v fwa nətu, sə v ma pa dun Yuu-Tiu nə. Liù tə, v də nə ba wodiu mama culi, v də dé won mama, sə v ma pa dun Yuu-Tiu nə, v ga kəni Yı lèèèe ku tə yırı, v nə dé. Liù tə də, v nə ba wiən duən dé, v də ba wiən duən dé, sə v pa dun Yuu-Tiu nə, v də ga kəni Yı lèèèe.

⁷ Yá nə liù mama dān tà v mı wulə luv v cıı yırı, nə liù də mama ga ba tı, v cıı yırı.

⁸ Yá nə mı tə dān nə wulə luv wa, ku yı nə wulə Yuu-Tiu yırı. Nə kúv nə tıga də, ku yı nə tıga Yuu-Tiu yırı. Nə mı tə dān nə wulə, nə à yèé ku nə tıga, nə tə yı Yuu-Tiu nə tı nəba.

⁹ Ku yı cígá, Zwezi-Kərisə tıga, yá v pıı v bwin v nan, v wulə mı wa, sə v dé dıan tıga də ləzwənəŋə mē yuu wa.

¹⁰ Sə n mù dān yı, bèèèe nə pın n ma cəgə n don tə, v nə yı n nubiu Kərisə yırı? Sə n mù yı, bèèèe nə pın n ma goni n don tə, v nə yı n nubiu Kərisə yırı? Nə mama wá zıgı Yı yáá con, sə v bürı nə bürà.

11 Ku yi ndə ku nə púpúní Yı sagı tə wa, ku wú:

«Ku yi cígá, à yi Yıu-Tiu tə, à nə wulə mı wa.
Ku mù nə pın, à mù nə swın, à wú: Liù
mama wá tı ı nadwana yuu à yáá con, liù
mama ga wá súrı ı tətə nii, ı pa dun à mù
Yı nə».

12 Ku dân pìà ku bırı də, nə liù mama wá tın ı
nii ı tián nə Yı yáá con.

*Nə dànà ká yugu liù, nə lı Yı cwəŋə tə wa
(1 Korəntə tián 8.1-13; Kolosə tián 2.16)*

13 Nə kúù dànà ká cəgə duən. Á dân kənə á
pubuŋa wa də, á wà mə, sə á fwa won mama, ku
nə wá ya ndə kapan nə, á nə ken á duən *Kərisə
là tə yáá con, ba nə wá mà ba nə ku nə ba tı,
nə à yəə ku nə wá pa ba pıı ba yá Yı cwəŋə tə.

14 Á mù də *Yıu-Tiu Zwezi vwə duən nə. Yá ku
dân pın, à yəə zəni zəni də, wodiı mama tələ,
ku tətə nə yi durən won Yı yáá con. Yá liù tə,
ı dân nə buŋa də, wodiı don yi durən wodiı, ı
wà mə, sə ı dé ku, ı nə buŋa ı waa con də, ku
yi durən tə yırı.

15 Də n nə tà wodiı yırı, n nə dé, n pa n liù
don, ı nə yi n nubiı Kərisə yırı, jìàn gwàrì Yı
cwəŋə tə wa, ku bırı də, n kúù ba wá swə. Dàn
ká pa liù tə, Zwezi-Kərisə nə tıga ı də yırı, tà n
wodiı tə yırı, ı jén Yı cwəŋə tə wa.

16 Á cıa á tián nə, liù dân ká dí tıjaŋa wozəŋə
tə yırı, Yı nə pın aba.

17 Yı pàrì tə tà wodirən, nə à yəə won tə, ba
nə nywìn yoo. Yı pàrì tə dân yi ku tə, Yı-*Sıŋu
tə nə tıja də nəba. Ku mù nə saŋa nəba, ku

pɪn, nə tɔŋa kɔ tə nə yɪ cígá. Kɔ mù nə pɪn, nə wulə duən nə, də bɪcən sìé. Kɔ mù nə pɪn, nə jə pupwən.

¹⁸ Liù tə, ɔ nə tɔŋa ɔ pɪn Zwezi-Kərisə nə nətɔ, ɔ wá poli Yɪ pùé nə, yá lià ga wá swìn də, ɔ tɔŋa kɔ tə nə zìen.

¹⁹ Kɔ mù yɪrɪ, nə dàn kənə diàn, nə fwa kɔ tə nə wá kə bɪcən sìé nə pwərə wa də kɔ tə nə wá dàn lià tə duən jìàn Yɪ cwəŋə tə wa.

²⁰ Dàn ká cùgù Yɪ tutɔŋɪ tə, də won tə, n nə dé. Cígá, wodiù tɛ̀lɛ́, kɔ nə yɪ durən won Yɪ yáá con. Yá də kɔ tə, n nə dé, dàn nə wá yigu n duən Kərisə lià tə, kɔ pa ba fwa lwanɪ, sə n dàn ká dé kɔ.

²¹ Nèñ, kɔ tə nə zìen: Dàn ká fwa won mama, kɔ nə wá pa n duən Kərisə lià tə pù ba yá Yɪ cwəŋə tə nə. Kɔ nə yɪ nàŋú diŋə, nə à yèé kɔ yɪ swana nywɪɔn, nə à yèé won tə mama, kɔ nə wáá kɔ yanɪ.

²² N pubɔŋa tə nə yɪ nətɔ kɔ yoo tɛ̀ntə yuu wa, kɔ twá də n waa tə, n nə ken Yɪ nə, ja kɔ n cɪcɪ con, sə kɔ ya n mù də Yɪ pwərə wa. Pupwən liù nə yɪ liù tə, ɔ nə ba bábiá fwa kɔ tə yɪrɪ, ɔ nə ken sírí, sə ɔ fwa.

²³ Yá liù tə, ɔ nə fwa bábiá wodiù yuu wa, ɔ ga dé kɔ, Yɪ wá bùrɪ kɔ tíú bùrà, ɔ ga cùgù wá. Kɔ pìà kɔ bɪrɪ də, ɔ wà ɔ waa ken Yɪ nə kɔ wodiù tə yuu wa. Yá won tə mama, liù nə tɔn, ɔ ga wà ɔ waa ken Yɪ nə kɔ yɪrɪ, kɔ yɪ cɔna.

*Nə fwa ku tə nə zìən, ku pa nə duən nə
(Romə tián 14.13-23; Filipə tián 2.1-5)*

¹ Nə mù là tò, nə nə jə diàn Yı cwəŋə tə wa, nə mə, sə nə san là tò nə, ba nə ba diàn jə ka wa. Nə wà mə, sə nə pìà ku tə nə poli nə cıci pùé.

² Nə liù mama dǎn mə, sə ɸ fwa ku tə nə poli ɸ don pùé, sə nə ma fwa wá zəni, sə ku wàní ku dǎn ɸ jìàn Yı cwəŋə tə wa.

³ Zwezi-*Kərisə tətə wà ku tə nə poli ɸ cıci pùé fwa. Ku púpúní Yı sagı tə wa, ku wú: «Túrán tə mama, ba nə twın n mù Yı, pıí tə tu à mù yuu wa».

⁴ Ku yı cígá, yoo tə mama, ba nə dí yáá, ba púpúní Yı sagı tə wa, yı ba púpúní, sə ku kàrí nəba. Ku mù nə mə, sə ku pa, nə ja pínú, ku ga zùrí nə bıcanı, sə nə wàní nə ja yala Yı con.

⁵ Pínú də ka zùrí bıcanı yı Yı nə pın. Yı dǎn nə wá pa á ya là tò, á pubuŋa nə yı nədu, sə á fwa ndə Zwezi-Kərisə yà nə fwa nətu.

⁶ Yá á dǎn wá wàní á bu Yı nə, ɸ nə yı nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nyına, də bıcan nədu də nii nədu.

⁷ Á dǎn sìá duən, ndə Zwezi-Kərisə nə sèe aba nətu, sə ku pa dun Yı nə.

(Tɸtvnan 3.25-26; Efəzə tián 2.11-19)

⁸ Ku yı cígá nə, à swìn á con: Zwezi-Kərisə jigə *Zwifə-ba tɸtùnú. ɸ fwa ku nətu, sə ɸ pa ku tə Yı nə kǎn nii də ba nıbara-ba tə, nii sú, sə ku bırı ba də, Yı yoo ba kwèe,

⁹ sə ku ga pa, là tò, ba nə tà Zwifə-ba bu Yı nə, ɸ nə dəri ba yinəgə zənzən tə yırı. Ku yı ndə

ku nə púpúní Yıı sagı tə wa, ku wú:

«Ku mù yırı, à wá bu n nə, là tə, ba nə tà Zwifə-ba, tətəŋi wa. À wá nun gwaran à ma bu n yırı nə».

¹⁰ Ku tə púpúní Yıı sagı tə wa, ku wú:

«Á mù là tə, á nə tà Zwifə-ba, á fwa pupwən, á mù də dwíí tə, Yıı nə kúrí».

¹¹ Ku tə púpúní Yıı sagı tə wa, ku wú:

«Á mù là tə mama, á nə tà Zwifə-ba, á bwia Yuu-Tiu nə. Á dwíé tə mama bwia ɔ nə».

¹² Yıı nii *sùsùnù *Ezayi də swìn, ɔ wú:

«Lìù wá nan Yızayi* dwíí tə wa, ɔ nə wá dé pàrì là tə yuu wa, ba nə tà Zwifə-ba. Luv dwíé tə mama, ba nə tà Zwifə-ba, wá ja yala də wá».

¹³ Yıı nə pın, á jə yala də wá. U mù dàń nə wá pa, á sú də pupwən, ɔ ga pa aba bıcan sié, á nə kəni á waa ɔ nə tə yırı. Ku mù nə wá pa, á twá ɔ *Sinu tə diàn nə, á ja yala də wá, tə nə dáá, tə ja lə tia nə.

Polə yı Zwezi-Kərisə tòtònù

(1 Korəntə tián 15:10; 2 Korəntə tián 12:12; 10.13-18)

¹⁴ À nubia-ba, à mù yèé cígá mama à tətə yuu wa də, á yı là tə, á nə yı wuywanyına. Á jə yənu zənzən, ku pa, á wàá duən á kwé.

¹⁵ Yá də ku nətu mə, à tə swìn yìèn duən yuu wa nəpon nəpon à sagı ku tə wa, sə à ma líí aba.

* **15:12 15.12** Yızayi yà yı pìú *Davidə nyına. Mə ɔ mù dwíí tə wa nə, ba lɔrı Zwezi-Kərisə.

À swìn tə sùràn təntə, Yıı pubwanu tə yırı, u nə fwa à yırı.

¹⁶ Yıı tun nə, sə à ya Zwezi-**Kərisə* tütùnù, à pa lià tə nə, ba nə tà **Zwifə*-ba. Yá à dān tɔɲa ku tutuɲi təntə, à pɪn Yıı nə. À swìn u sɔyɰánú tə, à bɪɾɪ lià tə nə, ba nə tà *Zwifə*-ba. À pià, sə u lɪ ba u tún vān nə, sə ba ya u mù nyiən, ba ga poli u pùé. Yıı-**Sinu* tə dān nə wá pa, ba ya lià tə, ba nə yɪ Yıı nyiən.

¹⁷ Ku nətu pɪn, à mù də Zwezi-*Kərisə* wulə duən nə, à dān ga jwɛ, à nə tɔɲa à pɪn Yıı nə tə yırı.

¹⁸ Yoo tə, à nə jə wɔdɪv, sə à swìn, yɪ yoo nədu cɪcɪ. Ku mù nə yɪ tutuɲi tə, Zwezi-*Kərisə* nə twá də nə, u tun. U pɪn à vān lià tə, ba nə tà *Zwifə*-ba, à kə Yıı cwəɲə tə wa, sə ba zɪlɪ u nii. U twá à nii sùràn nə, də ku tə, à nə fwa nə, u ma tun ku yoo təntə.

¹⁹ U tun u diàn mɪmɪnu də yomɪlan, ku twá də Yıı-*Sinu* tə diàn. Ku nətu dān pɪn, à zɪɣɪ **Zwerizalemə* nə, à swìn Zwezi-*Kərisə* sɔyɰánú tə, bwálɪ mama nə, à va à yɪ Yiliri.

²⁰ Yá ku dān yɪ dun yoo, ku pa à mù nə, sə à swìn Zwezi-*Kərisə* sɔyɰánú tə bwálá tə nə, ba nə wà dí yáá ba nì ku yoo. À yà ba pià, sə à swìn ku bwálɪ nə, ba nə dí yáá ba nì ku, sə ku dān ká ya, ndə liù don nə tún u béré dèń, à ga bà à lwà ka yuu wa. À dān yà pià, sə ku ya, ndə ku nə púpúní Yıı sagɪ tə wa, ku wú:

²¹ «Lià tə, ba tə nə wà u yoo swìn ba bɪɾɪ ba, ba mù wá na wá. Lià tə, ba tə nə wà u yoo nì, ba wá nì u sɔyɰánú tə dèń».

Polə pià, sə v va Romə

(Romə tián 1.9-15; 2 Korəntə tián 8 də 9)

²² Mə ku mù yoo təntə dān nə cìgà à yáá nə, ku pa mánǵa mama, à nə pià, sə à bà á con, à ba twi.

²³ Síún nə, bwálí kúù tələ nagwanɛɛ tə tə wa, ba nə wà swywanǵú tə swìn lá. Ku tə nə súrí lá, ku bina dáá, à yà nə pià, sə à bà à na aba də à bican mama. Yá à dān pià, sə à tun ku yoo təntə mánǵa tə wa, à nə vəli Esəpanyə.

²⁴ À jə yala də, à wá na aba mánǵa tə wa, à nə twi, sə à lɛ. À wá ya á con dian bələ, sə à yura zùrì á yoo wa. Ku kwa nə, à pià, sə á san nə, sə à wànì à va à cwəŋə tə.

²⁵ Síún nə, à dān yì à vələ *Zwerizalemə, sə à san *Kərisə lià tə nə.

²⁶ Kərisə lià tə, ba nə wulə Masedwanə də Akayi nagwanɛɛ tə wa, lá səbiu, sə ba ma san zura tə nə, ba nə wulə Zwerizalemə Kərisə lià púlí tə wa.

²⁷ Ba tətə nə ken ba pubuŋa wa, sə ba san ba. Yá ku sanu təntə yà yì *Zwifə-ba juŋi, ku nə wulə ba yuu wa. Ku juŋi təntə dèñ nə yì, ba yà tà Zwifə-ba, yá ba ga twá Zwifə-ba nə, ba na tori Yu con. Ku mù nə pɪn, ba mù lià tə, ba nə tà Zwifə-ba, dān mɛ, sə ba san Zwifə-ba nə də wiən tə, tə nə yì tia yuu wiən.

²⁸ Mánǵa tə, à nə lɪ ku yoo təntə yáá, à nə wànì à pa səbiu tə Zwerizalemə Kərisə lià púlí tə nə, à wá twá á con, à ma va Esəpanyə.

²⁹ À yèé də, mánǵa tə, à nə wá bà á con, Zwezi-Kərisə wá fwa zəni á yura zənzən.

³⁰ À nubia-ba, à kwè aba də nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yiri tə, də Yui-*Siŋu tə nə pɪn nə swə duən tə yiri, sə á súrí à nə, á jɔn Yui də diàn á pa nə.

³¹ Á lwərə Yui á pa nə, Zwide nagwanaa là tə, ba nə wà suywánú tə sèe dàn ká ja nə, ba kə càn wa. Á tə lwərə Yui á pa nə, sə kɔ tə, à nə ja vələ Zwerizalemə, sə à pa là tə nə, ba nə yɪ Kərisə nə tɪ, wàní kɔ poli ba pùé nə.

³² Də kɔ dān nə yɪ Yui fɪra, à wá bà á con də pupwən. Yá nə wá ya duən nə, sə à siɪ mancɪn.

³³ Yui tə, ɔ nə pɪn bɪcən sié, nə wá ya də á mama! Amɪna!

16

Sagɪ tə yígúré sùràn

(3 Zwan 5-8; 1 Korentə tián 16.19-20)

¹ À pià, sə á lwarɪ nə nakua Fowebe. ɔ yɪ ɔ tɔŋa Yui tɔtɔŋɪ tə Sankərə *Kərisə là púlí tə wa.

² Máná tə, ɔ nə yí á con, sə á sèe, á ja wá zəni *Yuu-Tiu yiri, ndə là tə, ba nə yɪ Yui nə tɪ, nə mɛ, sə ba fwa nətɔ. ɔ san là zənzən nə, ɔ ga san à də nə. Kɔ mù yiri, á saŋa wá won mama wa, ɔ nə pià á saŋɔ.

³ Á jòná Pərisəka də Akilasə á pa nə. À mù də ba mù nə tɔŋa nə pɪn Zwezi-Kərisə nə.

⁴ Ba tà à yiri, ba dɔɔ ba mɪ, sə ba ma wàní ba jon à mɪ ba yá. Yá à dān kəni ba lèèè. Kɔ tà à cɪcɪ nə kəni ba lèèè. Kərisə là púlé tə mama, ba nə tà Zwifə-ba də kəni ba lèèè.

⁵ Á jùná Kərisə là púlí tə, ba nə yáá jəni duən nə Pərisəka də Akilasə diè tə wa. Á jùná à nubiswənə Epayinetə á pa nə. U mù nə yí Azi nagwanaa tə wa təntən liù, v nə keni v waa Zwezi-Kərisə nə.

⁶ Á jùná Mari də, á pa nə, v tun zənzən v pa aba.

⁷ Á jùná Andəronikisə də Zwiniyasə á pa nə. Ba yí à mù dwíí tián, à mù də ba mù ga nə yín bán diè tə wa də. Ba yí Zwezi *təntəna, là nə swìn ba zəni yoo. Ba mù nə dí à yáá, ba kəni ba waa Zwezi-Kərisə nə.

⁸ Á jùná Anpəliyatisə, v nə yí à nubiswənə Yuu-Tiu yırı nə, á pa nə.

⁹ Á jùná Yirəben, nə mù də wá nə tənə Zwezi-Kərisə tutəni tə, á pa nə. Á jùná à nubiswənə Sətakisə á pa nə.

¹⁰ Á jùná Apelesə á pa nə. U də bırı də, v cígá yí Zwezi-Kərisə tütənnə. Á jùná Arisətobilə də v diè là tə á pa nə.

¹¹ Á jùná Erodiyon, v nə yí à dwíí tíú, á pa nə. Á jùná Narəsisə də v diè là tə, ba də nə keni ba waa Yuu-Tiu nə, á pa nə.

¹² Á jùná Tərifənə də Tərifozə, ba də nə tənə Yuu-Tiu tutəni tə zənzən, á pa nə. Á jùná à nubiswənə Pəresidə á pa nə. U yí kan tə, v də nə tun zənzən v pa Yuu-Tiu nə.

¹³ Á jùná Rifisə á pa nə. U yí liù tə, Yuu-Tiu nə kúrí. Á jùná v nuu tə, v nə yí à də nuu, á pa nə.

¹⁴ Á jùná Asinkəritə, də Fəlegon, də Ərəməsə, də Patərobəsə, də Ərəmasə, də Kərisə là tə

duən tə mama, ba nə wulə də ba, á pa nə.

¹⁵ Á jùná Filologə, də Zwili, də Nere, də ʋ nakva tə á pa nə. Á jùná Olinpasə, də làà tə duən tə mama Kərisə nə tɪ, ba nə wulə də wá, á pa nə.

¹⁶ Á jùná duən də zilé zənzən də sonu ndə Kərisə làà nə mɛ, sə ba fwa nətu. Kərisə làà púló tə mama jùnì aba.

(Titə 3.9-11; 2 Piyerə 2.1-3)

¹⁷ À nubɪa-ba, á nəŋə ku tə, à nə kwè aba ku yiri. Ku mù nə yɪ, sə á cì á tián nə də làà tə, ba nə kəni pwɪa làà pwərə wa, ba pɪn ba dɔga Yɪ cwəŋə tə, ba jén. Kàrà tə, ba nə kàrà aba, də ba làà təntə tutɔnɛ tə ba duən yuu kəni. Á dàn pɪan á ya yɪŋɔnɪ də ku làà təntə.

¹⁸ Ba mù ləzwənyiri təntə ba nə Yuu-Tiu tutɔŋɪ tə tɔŋa. Ba yɪ ba twá ku tə nə, ku nə yɪ ba pwɪí fɪra. Ba níó ywán, ba ga swìn suywáná làà con. Ba fwa nətu, ba ma gɪgarɪ làà tə, ba nə yèrì ka fwa yolwan, ba pɪn ba pubɔŋa lwàní.

¹⁹ Làà tə mama yèó, á mù nə zílí Yɪ nii zəni nətu. Ku mù yiri nə, à wulə pupwən wa zənzən á yiri. Yá à yà swə, sə á ya làà tə, á nə jə wɔbɔŋa, sə á ma fwa ku tə nə zɪən. Yá à ga swə, sə á ya làà tə, á nə ba pubɔnkɔkwɪnan jə, sə lwanɪ dàn ká cùgù aba.

²⁰ Yɪ nə yàá pɪn bɪcan sìé làà nə. ʋ bá dání, ʋ ma cùgù *Sɪtana diàn, ʋ ga pa á nɪŋa wá də á nɛɛ. Nə Yuu-Tiu Zwezi nə wá fwa pubwanɔ á yɪra.

²¹ Timote, ʋ nə tɔŋa də nə, jùnì aba. Lisiyisə, də Zwason, də Sosipaterə, ba nə yɪ à dwíí tián

tə, jùnì aba.

²² À mù Terətiyisə jùnì aba Yuu-Tiu yırı. Mə à mù nə Polə jın v pa à púpúní v sagı kv tə.

²³ Gayisə də jùnì aba. Mə v mù con nə, à mù Polə wulə, yá Kərisə là tə də mama yı v mù con, ba twi, ba jùnì Yı. Erasətə, v nə túŋé tiv tə səbiu tə, də nə nubiu Karətisə jùnì aba. [

²⁴]

Yı cıı nə mə də dun

(Efəzə tián 3.20-21; Zwidə 25-26)

²⁵ Nə pian dun Yı nə. U wáá Zwezi-*Kərisə suywánú tə nə, à nə swìn à bırı là tə nə, v twá v pın, á zıgı dián, á ma twá Zwezi-Kərisə nə. Yı twá suywánú təntə nə, v pa ba lwarı cıgá tə, ka nə sègè, kv máná nə ba yigə.

²⁶ Yá síún nə, cıgá təntə dān nan poni nə. Dwíé tə mama dān twá Yı *nii saga tə nə, ba lwarı cıgá tə. Yı tə, v yà nə dí yáá v wulə fuən fuən, nə pın nii təntə, sə kv pa là tə mama kə ba waa v nə.

²⁷ Nə pian dun Yı nə. U mù cıı nə jə wubɔŋa. Nə pian dun wá, kv twá də Zwezi-Kərisə, máná tə, kv nə ba zwèe. Amuna!

Nuni, Southern
Nuni, Southern: Yu soywánú sagı New Testament
Le Nouveau Testament en Nun

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nuni, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 17 May 2025 from source
files dated 17 May 2025
d18530a7-7259-5f23-92b6-70e3abe5f3fa